Πνευματικό Παραδοτέο: **Ο3**

Τίτλος Πνευματικού Παραδοτέου: **Πρόγραμμα Μαθήματος και Μεθοδολογικός Οδηγός «Καταγγέλλω τον Ρατσισμό»**

Τίτλος Δραστηριότητας: **IO3A3_Ανάπτυξη Μεθοδολογικού Οδηγού**

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Συντονιστής

Εταίροι

Πρόγραμμα:	**Erasmus+**
Βασική Δράση:	**Συνεργασία για την Καινοτομία και την Ανταλλαγή Καλών Πρακτικών**
Τίτλος Έργου:	**MATE – Μία Καινοτόμος Προσέγγιση στην Απόκτηση Διαπολιτισμικών Δεξιοτήτων για Φοιτητές και Νεαρούς Μετανάστες**
Ακρωνύμιο Έργου:	**MATE**
Αριθμός Συμφωνίας Έργου:	**2018-1-CY01-KA203-046923**
Πνευματικό Παραδοτέο:	**(3) Πρόγραμμα Διδασκαλίας και Μεθοδολογικός Οδηγός «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»**

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας Περιεχομένων

Μεθοδολογικός Οδηγός.....6

1. Εισαγωγή.....6

2. Εργαστήρια «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών» και «Καταγγέλλω το Ρατσισμό».....8

2.1 Εργαστήριο «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών» 8

2.2. Εργαστήριο «Καταγγέλλω το Ρατσισμό».....8

3. Βήματα εκπαίδευσης - Οδηγίες προς τους εκπαιδευτές 10

3.1 Παράδοση Εργαστηρίου 10

3.2 Λίστα ελέγχου των βημάτων παράδοσης.....11

3.3 Οδηγίες Δεξιοτήτων Παράδοσης.....12

3.4 Οδηγίες για τη διεξαγωγή μαθησιακής δραστηριότητας 12

3.5 Οδηγίες για την Ενημέρωση μιας Μαθησιακής Δραστηριότητας 12

3.6 Οδηγίες για το κλείσιμο ενός Εργαστηρίου 13

4. Δραστηριότητες Παγοθραύστη για τα εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό» 14

Δραστηριότητα 1 14

Δραστηριότητα 2 16

Δραστηριότητα 3 16

Δραστηριότητα 4 19

Δραστηριότητα 5 20

Δραστηριότητα 6 22

5. Επισκόπηση των πέντε εργαστηρίων: Θεωρητικό-Ιστορικό Υπόβαθρο, Στόχος, Μαθησιακά Αποτελέσματα, Μεθοδολογία Εκπαίδευσης, Πρόγραμμα Μαθημάτων, Δραστηριότητες και Οδηγίες Υλοποίησης 23

Ενότητα 1: Ρητορική Μίσους.....25

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Θεωρητικό – Ιστορικό Υπόβαθρο 25

Στόχος του Εργαστηρίου 25

Μαθησιακά Αποτελέσματα 26

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης 26

Δομή του Προγράμματος 27

Οδηγίες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων 28

Ενότητα 2: Ρητορική Μίσους εναντίος Ελευθερίας Λόγου 34

Θεωρητικό – Ιστορικό Υπόβαθρο 34

Στόχος του Εργαστηρίου 36

Μαθησιακά Αποτελέσματα 36

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης 37

Δομή του Εργαστηρίου 38

Ενότητα 3: Ρητορική Μίσους και Νομικό Πλαίσιο 47

Θεωρητικό - Ιστορικό Υπόβαθρο 47

Σκοπός του Εργαστηρίου 48

Μαθησιακά Αποτελέσματα 48

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης 50

Κατανομή Προγράμματος Εργαστηρίου 50

Οδηγίες για τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων 51

Ο διαμεσολοβητής: 53

Ενότητα 4: Γραμματισμός στα ΜΜΕ 57

Θεωρητικό – Ιστορικό Υπόβαθρο 57

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Στόχος του Εργαστηρίου 58

Μαθησιακά Αποτελέσματα 58

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης 59

Κατανομή του Προγράμματος Εργαστηρίου 60

Οδηγίες για τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων 61

Ενότητα 5: Διαπολιτισμική Επικοινωνία 67

Θεωρητικό - Ιστορικό Υπόβαθρο 67

Στόχος του Εργαστηρίου 67

Μαθησιακά Αποτελέσματα 68

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης 69

Κατανομή του Προγράμματος Εργαστηρίου 69

Οδηγίες για τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων 70

6. Αξιολόγηση 78

6.1 Εργαστήρια Εκπαίδευση Εκπαιδευτών 78

6.2 Εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό» 78

7. Παραρτήματα 79

7.1 Εκπαιδευτικό Υλικό 80

7.2 Συνοδευόμενα Έγγραφα 81

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μεθοδολογικός Οδηγός

1. Εισαγωγή

Αυτός ο οδηγός θα σας βοηθήσει να παραδώσετε και να παρακολουθήσετε τα εργαστήρια **«Καταγγέλλω το Ρατσισμό»**. Στόχος είναι η παροχή βοήθειας σχετικά με τη διεξαγωγή πέντε εργαστηρίων για τη Ρητορική Μίσους. Ο στόχος των εργαστηρίων είναι να βοηθήσουν τους μαθητές να κατανοήσουν πώς σχηματίζονται και αναπαράγονται κυρίαρχοι λόγοι που συχνά προκαλούν προκατάληψη, στερεότυπα και κακές αντιλήψεις. Το κύριο θέμα των εργαστηρίων (Ρητορική Μίσους) χωρίστηκε σε πέντε υποκατηγορίες, που αποτελούν **τις πέντε ενότητες του προγράμματος μαθημάτων** και αντιστοιχούν σε σημαντικές πτυχές του φαινομένου της Ρητορική Μίσους, όπως αυτό συζητήθηκε και παρουσιάστηκε από την κοινοπραξία του έργου MATE. Ο κάθε εταίρος (εκτός από το JOANNEUM) ανέπτυξε μία ενότητα που αντιστοιχεί σε καθένα από τα εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό».

Μέσω μιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε και στις 6 χώρες της κοινοπραξίας (Κύπρος, Ελλάδα, Γαλλία, Ισπανία, Αυστρία και Σουηδία) μεταξύ των νέων τοπικών και μεταναστευτικών υποβάθρων στο πλαίσιο του πρώτου πνευματικού παραδοτέου του έργου, οι εταίροι είχαν αντλήσει σημαντικά συμπεράσματα σχετικά με κοινές μορφές ρητορικής μίσους στο Διαδίκτυο (social media) και στην καθημερινότητά τους (πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία). Τα ευρήματα έδειξαν πολλές ομοιότητες μεταξύ των 6 χωρών καθώς και κάποιες σημαντικές διαφορές, λόγω πολιτιστικών, ιστορικών και δημογραφικών ανισοτήτων, γεωγραφικών ιδιαιτεροτήτων και της οικονομικής και πολιτικής συγκυρίας σε καθεμία από αυτές. Ανεξάρτητα από το αν οι περισσότερες περιπτώσεις ρητορικής μίσους συμβαίνουν στο διαδίκτυο ή εκτός αυτού, ή ποια χαρακτηριστικά των θυμάτων στοχεύουν, έγινε προφανές ότι η ρητορική μίσους είναι βαθιά ριζωμένη στις ευρωπαϊκές κοινωνίες καθώς και ότι η γνώση των ανθρώπων γύρω από το φαινόμενο, τις διαστάσεις του, το νομικό του υπόβαθρο και τα μέτρα αντιμετώπισης του είναι περιορισμένα.

Σε μια προσπάθεια να αντιστραφούν τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας και ως τρόπος αντιμετώπισης της ρητορικής μίσους σε όλες της τις μορφές, η κοινοπραξία MATE έχει σχεδιάσει και θα εφαρμόσει τα εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό», καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα υποθέσεων που σχετίζονται με τη ρητορική μίσους, όπως ζητήματα που την προκαλούν, που προέρχονται από αυτήν ή που την αποτρέπουν.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Το τελικό πρόγραμμα περιλαμβάνει πέντε ενότητες:

Ενότητα 1: Ρητορική Μίσους (αναπτύχθηκε από EC)

Ενότητα 2 Ρητορική Μίσους vs Ελευθερία Λόγου (αναπτύχθηκε από ΤΕΠΑΚ)

Ενότητα 3: Ρητορική Μίσους και Νομικό Πλαίσιο (αναπτύχθηκε από MMC)

Ενότητα 4: Γραμματισμός στα Μέσα Επικοινωνίας (αναπτύχθηκε από FU)

Ενότητα 5: Διαπολιτισμική Επικοινωνία (αναπτύχθηκε από UA)

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

2. Εργαστήρια «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών» και «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»

2.1 Εργαστήριο «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών»

Τριάντα εκπαιδευτές θα εκπαιδευτούν συνολικά για να παραδώσουν τα εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»: πέντε από κάθε συνεργάτη (ΤΕΠΑΚ, AUTH, ALICANTE, FU, EUROCIRCLE, JOANNEUM). Τα Εργαστήρια Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών θα παραδοθούν σε κάθε χώρα από τον κύριο εκπαιδευτή του οργανισμού εταίρων, ο οποίος έχει συμμετάσχει στο έργο και την ανάπτυξη του. Οι συμμετέχοντες πρέπει να είναι έμπειροι εκπαιδευτές.

Το εργαστήριο «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών» θα πραγματοποιηθεί σε μία ημέρα (διάρκεια 4-6 ώρες). Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι έμπειροι εκπαιδευτές, προκειμένου να διασφαλιστούν οι απαιτούμενες δεξιότητες των εκπαιδευτών που θα παραδώσουν τα εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό». Οι εκπαιδευτές που θα εκπαιδευτούν θα λάβουν μια επισκόπηση του παρόντος Μεθοδολογικού Οδηγού (δηλ. το εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή παρουσιάσεων PowerPoint, μεθοδολογικά εργαλεία και πρόγραμμα μαθημάτων για κάθε ενότητα).

Επίσης, μετά την ολοκλήρωση των εργαστηρίων πρέπει να παρέχονται στον συντονιστή τα ακόλουθα στοιχεία:

- Υπογεγραμμένα έντυπα εγγραφής για συμμετέχοντες
- Υπογεγραμμένη λίστα συμμετεχόντων
- Έντυπα αξιολόγησης (ερωτηματολόγια) για τους συμμετέχοντες
- Έκθεση αξιολόγησης ανά χώρα
- Φωτογραφίες

2.2. Εργαστήριο «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»

Η ελάχιστη διάρκεια κάθε εργαστηρίου είναι τέσσερις ώρες. Περιλαμβάνει ένα θεωρητικό μέρος και τρεις δραστηριότητες (τόσο βιωματικές όσο και δραστηριότητες βάσει δράσεων). Συνολικά θα πραγματοποιηθούν πέντε εργαστήρια (ένα για κάθε ενότητα) σε κάθε χώρα-εταίρο με 20 συμμετέχοντες-μαθητές, ανεξάρτητα από το πολιτιστικό τους υπόβαθρο, που μπορούν να είναι οι ίδιοι σε όλα τα εργαστήρια. Μέχρι το τέλος κάθε εργαστηρίου, τόσο οι συμμετέχοντες όσο και οι εκπαιδευτές θα το

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

αξιολογήσουν μετά από ένα προετοιμασμένο ερωτηματολόγιο που περιέχει ερωτήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου.

Μετά την ολοκλήρωση των εργαστηρίων πρέπει να παραδίδονται στον συντονιστή τα ακόλουθα στοιχεία:

Από κάθε εργαστήριο/ενότητα:

- Υπογεγραμμένα έντυπα εγγραφής για συμμετέχοντες (Φοιτητές).
- Υπογεγραμμένη λίστα συμμετεχόντων,
- Έντυπα αξιολόγησης (Ερωτηματολόγια) και για τους συμμετέχοντες (Φοιτητές) και για Εκπαιδευτές (Διευθυντές) και
- Φωτογραφίες

Για όλα τα εργαστήρια (συνολικά):

- Συγκεντρωτική έκθεση αξιολόγησης ανά χώρα

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3. Βήματα εκπαίδευσης - Οδηγίες προς τους εκπαιδευτές

Βήμα 1 (1 ώρα):

Διαβάστε προσεκτικά το πρόγραμμα μαθήματος για το οποίο είστε υπεύθυνος/η να παραδώσετε. Δώστε έμφαση στον στόχο, τα μαθησιακά αποτελέσματα, τη θεωρία, το πρόγραμμα και τις δραστηριότητες.

Βήμα 2 (1 ώρα):

Κάντε ερωτήσεις σχετικά με το πρόγραμμα μαθήματος και βεβαιωθείτε ότι το έχετε κατανοήσει πλήρως.

Βήμα 3 (1 ώρα):

Διαβάστε την παρουσίαση του προγράμματος μαθήματος και κάντε ερωτήσεις.

Βήμα 4 (1 ώρα):

Διαβάστε τον μεθοδολογικό οδηγό και κάντε ερωτήσεις.

Βήμα 5 (1 ώρα):

Διαβάστε προσεκτικά τις συμβουλές που συμπεριλαμβάνονται πιο κάτω σε αυτό το έγγραφο.

3.1 Παράδοση Εργαστηρίου

- Οργανώστε το μαθησιακό περιβάλλον και δημιουργήστε ένα θετικό κλίμα που προσελκύει τους μαθητές και προωθεί την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.
- Εξηγήστε το σκοπό του εργαστηρίου από την άποψη των εκπαιδευομένων. Ποια είναι η κύρια αξία ή χρησιμότητα αυτού του εργαστηρίου; Τι αναμένεται να κάνουν και να επιτύχουν;

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συστηθούν με έναν τρόπο που τους επιτρέπει να εξηγήσουν το υπόβαθρο και τις γνώσεις τους.
- Καταγράψτε τα μαθησιακά αποτελέσματα και εξηγήστε πώς αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα υποστηρίζουν το σκοπό του εργαστηρίου.
- Εξηγήστε τη μεθοδολογία εκπαίδευσης.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κάνουν ερωτήσεις.
- Περιγράψτε την ημερήσια διάταξη του εργαστηρίου και πώς θα επιτευχθούν οι μαθησιακοί στόχοι.
- Ξεκινήστε την παρουσίαση του εργαστηρίου, δώστε ορισμούς και γενικό πλαίσιο.
- Πηγαίνετε στην πρώτη δραστηριότητα του εργαστηρίου και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να εργαστούν όπως περιγράφεται στις οδηγίες που παρέχονται σε κάθε δραστηριότητα. Εξηγήστε διεξοδικά την κάθε δραστηριότητα.
- Διανείμετε το απαραίτητο υλικό στους μαθητές και προετοιμάστε το οπτικοακουστικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί (βλ. Οδηγίες του εργαστηρίου).
- Ακολουθήστε προσεκτικά όλα τα βήματα της δραστηριότητας, παρέχετε υποστήριξη στους συμμετέχοντες και ενθαρρύνετε τους να εργάζονται αποτελεσματικά και με ενθουσιασμό.
- Αφού τελειώσει η πρώτη δραστηριότητα, δώστε λίγο χρόνο στους μαθητές να ολοκληρώσουν και να κάνουν ερωτήσεις.
- Ενημερώστε τη μαθησιακή δραστηριότητα (βλέπε πιο κάτω 2.5).
- Κάντε το ίδιο για τις άλλες δύο δραστηριότητες.
- Αφού ολοκληρωθεί το εργαστήριο, δώστε το έντυπο αξιολόγησης στους μαθητές (ερωτηματολόγιο για τους συμμετέχοντες) και ζητήστε τους να το συμπληρώσουν.
- Στη συνέχεια συμπληρώστε μόνοι σας το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης (ερωτηματολόγιο για εκπαιδευτές).
- Συλλέξτε όλα τα ερωτηματολόγια και
- Κλείστε το εργαστήριο (βλ. Πιο κάτω 2.6)

3.2 Λίστα ελέγχου των βημάτων παράδοσης

1. Καταγράψτε όλες τις απαιτήσεις ρύθμισης εκ των προτέρων. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν φορητό υπολογιστή, προβολέα, τηλεχειριστήριο, αντίγραφα εκπαιδευτικού υλικού κ.λπ. (βλ. Πρόγραμμα σπουδών).
2. Πηγαίνετε στην αίθουσα εκπαίδευσης μισή ώρα νωρίτερα για να ρυθμίσετε την αίθουσα, να ελέγξετε τον εξοπλισμό και να βεβαιωθείτε ότι όλα τα υλικά είναι οργανωμένα και έτοιμα προς χρήση (φέρτε αντίγραφα ασφαλείας των διαφανειών και του εκπαιδευτικού υλικού σας).

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3. Μάθετε πώς να χειρίζεστε το φωτισμό του δωματίου και να ρυθμίζετε τη θερμοκρασία του δωματίου και
4. Χαιρετίστε τους συμμετέχοντες θερμά και καλωσορίστε τους καθώς φτάνουν και πείτε τους να υπογράψουν τη λίστα των συμμετεχόντων.

3.3 Οδηγίες Δεξιοτήτων Παράδοσης

- Να Θυμάστε: Είστε το μήνυμα! Η μη λεκτική επικοινωνία σας είναι πολύ σημαντική για τη δημιουργία ενός θετικού κλίματος στο εργαστήριο.
- Η επαφή με τα μάτια είναι βασική ικανότητα επικοινωνίας. Η καλή επαφή με τα μάτια, σας βοηθά να παραμείνετε συγκεντρωμένοι. Κοιτάξτε κάθε έναν από τους μαθητές σας για μια ολοκληρωμένη σκέψη.
- Οι παύσεις είναι επίσης ένας αποτελεσματικός τρόπος μετριασμού ενός γρήγορου ρυθμού ομιλίας και
- Μην φοβάστε να είστε ενθουσιασμένοι για αυτό που λέτε. Θυμηθείτε, η ενέργειά σας προβάλλει εμπιστοσύνη και κάνει την παρουσίασή σας πιο ενδιαφέρουσα για τους μαθητές σας.

3.4 Οδηγίες για τη διεξαγωγή μαθησιακής δραστηριότητας

- Χρησιμοποιήστε το όνομα των δραστηριοτήτων (δείτε το πρόγραμμα σπουδών) και εξηγήστε πώς σχετίζεται με το περιεχόμενο των μαθημάτων.
- Αναφέρετε μια ανάγκη ή ένα ζήτημα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές.
- Εξηγήστε το όφελος της επερχόμενης δραστηριότητας και πώς θα τους βοηθήσει να αντιμετωπίσουν την ανάγκη και
- Εξηγήστε τα βήματα και το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της δραστηριότητας.

3.5 Οδηγίες για την Ενημέρωση μιας Μαθησιακής Δραστηριότητας

- Ξεκινήστε με τους μαθητές που θα αφορά περισσότερο η εν λόγω δραστηριότητα (συχνά, αυτοί που ασκούν τις δεξιότητες)
- Ρωτήστε: «Τι πήγε καλά; Τι θα μπορούσατε να έχετε κάνει διαφορετικά; Τι θα μπορούσαν να κάνουν διαφορετικά την επόμενη φορά;»

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3.6 Οδηγίες για το κλείσιμο ενός Εργαστηρίου

- Παραθέστε μια περίληψη του εργαστηρίου: αναθεωρήστε τον σκοπό και την ατζέντα που ακολουθήθηκε
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές για τη μάθησή τους. Για παράδειγμα, ζητήστε τους να συμπληρώσουν ένα φύλλο εργασίας σχετικά με τα δυνατά τους σημεία και τους τομείς ανάπτυξης και
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να επικοινωνήσουν μεταξύ τους μετά το εργαστήριο για να χτίσουν μια κοινότητα και να αναφέρουν τις επιτυχίες και την πρόοδό τους.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

4. Δραστηριότητες Παγοθραύστη για τα εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»

Κάθε εκπαιδευτής / διαμεσολαβητής πρέπει να επιλέξει μία δραστηριότητα για να σπάσει τον πάγο πριν ξεκινήσει κάθε εργαστήριο / εκπαίδευση σε κάθε μία από τις πέντε ενότητες. Τα προπαρασκευασμένα παγοθραυστικά παρακάτω είναι ενδεικτικά. Οι εκπαιδευτές/ διαμεσολαβητές καλούνται να εφαρμόσουν και άλλους σχετικούς παγοθραύστες.

Δραστηριότητα 1

1.1 Τίτλος Ενότητας

Ο Τυφλός Αρχιτέκτονας

1.2 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Σε ζευγάρια, οι συμμετέχοντες κάθονται πλάτη με πλάτη σε δύο γραμμές (Α και Β). Σε κάθε άτομο στη γραμμή Α δίνεται ένα κομμάτι χαρτί (δείτε παρακάτω) με ένα συγκεκριμένο σχέδιο πάνω του, ενώ σε αυτά της γραμμής Β δίνεται ένα λευκό κομμάτι χαρτί και ένα μολύβι. Ο Α πρέπει να ψιθυρίσει στο αυτί του Β και να περιγράψει τα σχήματα που σχεδιάστηκαν στο κομμάτι του χαρτιού. Ο Β πρέπει να αναπαραγάγει το σχέδιο όσο πιο πιστά γίνεται. Τα άτομα στη γραμμή Β δεν επιτρέπεται να μιλούν (να κάνουν ερωτήσεις, να ζητούν διευκρινίσεις κ.λπ.).

Η δραστηριότητα έχει σκοπό να δείξει στους συμμετέχοντες ότι η επικοινωνία δεν πρέπει ποτέ να θεωρείται αυτονόητη, ότι οι λέξεις έχουν σημασία, ότι ο τρόπος που μιλάμε μπορεί και επηρεάζει άλλους.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

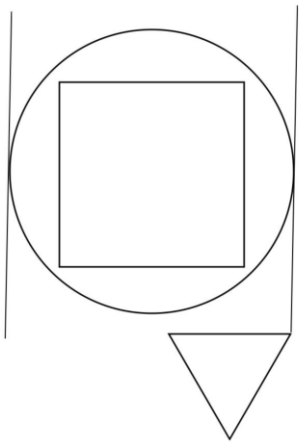

1.3 Απαιτούμενο Υλικό και Εξοπλισμός

- ✓ Καρέκλες
- ✓ Μολύβια και
- ✓ Χαρτί (Α4).

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 2

2.1 Τίτλος Δραστηριότητας

Το Θερμόμετρο των Δικαιωμάτων

2.2 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Μια φανταστική γραμμή διασχίζει την αίθουσα χωρίζοντας δύο αντίθετα σημεία που αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα «συμφωνώ απόλυτα» και «διαφωνώ έντονα». Οι συμμετέχοντες διαβάζουν ορισμένες δηλώσεις και τους ζητείται να τοποθετηθούν κατά μήκος της γραμμής/θερμόμετρο σύμφωνα με το επίπεδο συμφωνίας τους με τη δήλωση.
Δηλώσεις:
«Είναι πιο σημαντικό να απολαμβάνεις ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο όσον αφορά τα τρόφιμα, τα ρούχα, τη στέγαση και την ιατρική περίθαλψη από το να έχεις ελευθερία γνώμης και έκφρασης». (Άρθρο 25 - Άρθρο 19, Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ) ·

- «Εάν ένα δικαίωμα δεν μπορεί να εγγυηθεί, τότε δεν έχει νόημα να το έχεις».
- «Μερικοί άνθρωποι γεννιούνται με περισσότερα δικαιώματα από άλλους» (αντίθετο από το άρθρο 1 UNUDHR)
- «Ο καθένας έχει το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή εντός των συνόρων κάθε κράτους» (Άρθρο 13, Οικουμενική Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα).

Δραστηριότητα 3

3.1 Τίτλος Δραστηριότητας

Η Σωστή Επιλογή

3.2 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε 3 ομάδες (Α, Β και Γ). Εάν είναι δυνατόν, οι ομάδες πρέπει να είναι ίσες σε αριθμό και να αναμειγνύονται στο φύλο και την εθνικότητα.

Η ομάδα Α υποβάλλεται σε μια ερώτηση (δείτε παρακάτω) και πρέπει να επιλέξει ανάμεσα σε 2 πιθανές απαντήσεις. Η Ομάδα Β έχει μια απάντηση σε αυτήν την ερώτηση και πρέπει να υποστηρίξει αυτήν προκειμένου να πείσει την Ομάδα Α (5 λεπτά συζήτησης σε ομάδα, 2-3 λεπτά συνηγορίας). Στην Ομάδα Γ δίνεται μια άλλη απάντηση στην αρχική ερώτηση και αυτή η ομάδα πρέπει επίσης να υποστηρίξει τη δική της απάντηση για να πείσει την Ομάδα Α (5 λεπτά συζήτησης σε ομάδα, 2-3 λεπτά συνηγορίας). Ούτε η Ομάδα Β ούτε η Ομάδα Γ γνωρίζουν εάν η απάντησή τους είναι η σωστή.

Ο στόχος του παιχνιδιού είναι να δώσει και στις δύο ομάδες μια εύλογη απάντηση. Αφού ακούσει τα επιχειρήματα της Ομάδας Β και της Ομάδας Γ, η Ομάδα Α πρέπει να απαντήσει στην ερώτηση. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής ανακοινώνει εάν η Ομάδα Α έχει επιλέξει τη σωστή απάντηση.

Αφήστε, εάν χρειαστεί, 5 λεπτά για συζήτηση και ερωτήσεις μετά την αποκάλυψη της σωστής απάντησης. Η δραστηριότητα έχει σκοπό να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στο νομικό πλαίσιο της ρητορικής μίσους και να τονίσει ότι η πραγματικότητα και η πρακτική δεν είναι πάντα ευθυγραμμισμένες.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ερωτήσεις (σωστή απάντηση με πράσινο χρώμα):

Επιλέξτε μόνο ένα για να κάνετε ένα παγοθραύστη 20 λεπτών

1- Πόσα βίντεο διέγραψε η Πλατφόρμα YouTube το 2018 λόγω ρητορικής μίσους;

→ Περισσότερα από 100 000 ή περισσότερα από 1 εκατομμύριο;

2- Πόσα σχόλια διέγραψε η Πλατφόρμα YouTube το 2018 σχετικά με την ρητορική μίσους;

→ Περισσότερα από 500 000 ή περισσότερα από 500 εκατομμύρια;

3- Πόσα άτομα έχουν πέσει θύματα τουλάχιστον 1 ρατσιστικής, ξενοφοβικής ή αντισημιτικής επίθεσης στη Γαλλία το 2017;

→ 1,1 εκατομμύριο ή 5,3 εκατομμύρια;

4- Ποιο ποσοστό των θυμάτων υπέβαλαν καταγγελία για ρατσιστική συκοφαντία στη Γαλλία το 2017;

→ 2% ή 20%;

5- Πόσες ρατσιστικές πράξεις έχουν διαπραχθεί στη Γαλλία το 2018 σύμφωνα με τη γαλλική αστυνομία;

→ 564 ή 1137;

5. Πηγές για τις ερωτήσεις 1 και 2:

https://edition.cnn.com/2019/09/03/tech/youtube-hate-speech/index.html

6. Πηγή για τις ερωτήσεις 3, 4 και 5

https://www.cncdh.fr/sites/default/files/essentiels_rapport_racisme_2018_vdef_1.pdf

3.3 Απαιτούμενο Υλικό και Εξοπλισμός

- ✓ Καρέκλες
- ✓ Λίστα Ερωτήσεων (προσαρμόζεται εάν είναι απαραίτητο).

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 4

4.1 Τίτλος Δραστηριότητας

Λιώνοντας το Μίσος

4.2 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Ο διαμεσολαβητής ζητά από όλους να φανταστούν μια κατάσταση, όπου θα ήταν αρκετά θυμωμένοι για να πουν κάτι εχθρικό στο άλλο άτομο.

Στη συνέχεια, ο διαμεσολαβητής ζητά να δημιουργήσουν μια ενσυναίσθηση για τον εαυτό τους, όπως στο παράδειγμα:

Εσύ: *«Δεν κάνεις ποτέ ότι ζητώ!»*

Ενσυναισθητικό άτομο: *«Νιώθεις θυμωμένος, γιατί δεν έχω κάνει τη δουλειά μου και έπρεπε να δουλέψεις για μένα. Είμαι σωστός;»*

Μετά από αυτό, ο διαμεσολαβητής συζητά την άσκηση με ολόκληρη την τάξη μέσω μιας γρήγορης ομαδικής συζήτησης αυτών των ερωτήσεων:

1. Τι ένιωσες, ενώ σκεφτόσουν κάτι εχθρικό;

2. Τι ένιωσες, όταν απαντούσες σε μια ενσυναίσθηση;

3. Πώς νομίζετε ότι θα αισθανόταν ένα θυμωμένο / εχθρικό άτομο, ακούγοντας μια απάντηση ενσυναίσθησης;

4. Συμφωνείτε ότι το μίσος εξαφανίζεται (αν όχι αμέσως) μετά από εν συναισθητικές απαντήσεις;

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 5

5.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Η «Γυάλα» στην επιρροή των μέσων ενημέρωσης

5.2 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Ο παγοθραύστης οργανώνεται ως εξής:

Η άσκηση «Γυάλα» εξηγείται στους συμμετέχοντες: μια μεσαίου μεγέθους ομάδα μαθητών (4-6) επιλέγεται να καθίσει μπροστά από ολόκληρη την τάξη και να συζητήσει ανοιχτά για 5 λεπτά το θέμα που έχει ανατεθεί, έτσι ώστε ολόκληρη η τάξη να μπορεί να ακούσει τους.

Μόλις περάσουν 5 λεπτά για αυτήν την ομάδα, οι υπόλοιποι συμμετέχοντες επαναλαμβάνουν τη δραστηριότητα (έτσι ώστε όλοι να συμμετέχουν).

Όσον αφορά το θέμα, ο διαμεσολαβητής προτείνει στην τάξη να συζητήσει πώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επηρεάζουν ένα άτομο και γιατί είναι σημαντικό να έχουν δεξιότητες γνώσης των μέσων ενημέρωσης.

Για να τονώσετε τη συζήτηση, εμφανίζεται το ακόλουθο σχήμα στον πίνακα για να παρέχει ένα αρχικό σενάριο για συζήτηση:

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

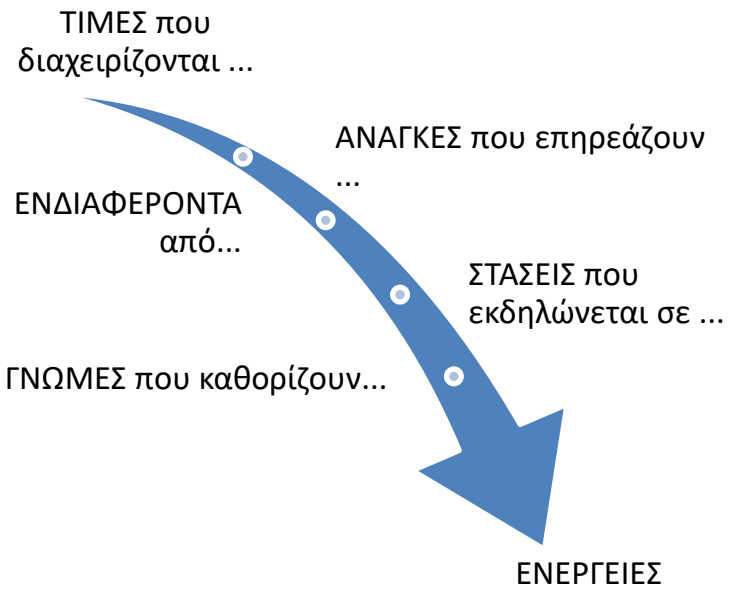

Σχήμα 1. Επίπεδα μιας προσωπικότητας, που υπόκεινται σε επιρροή των μέσων

Ο διαμεσολαβητής διαβάζει το σχήμα για την τάξη: αυτός ο αριθμός αντιπροσωπεύει διαφορετικά επίπεδα στα οποία τα μέσα μπορούν να μας επηρεάσουν:

- Οι ΤΙΜΕΣ μας διαχειρίζονται τις ΑΝΑΓΚΕΣ μας
- Οι ΑΝΑΓΚΕΣ μας επηρεάζουν τα ενδιαφέροντά μας.
- Τα ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ μας αποτελούν τις ΣΤΑΣΕΙΣ
- Οι ΓΝΩΜΕΣ μας καθορίζουν τις ΔΡΑΣΕΙΣ μας.

5.3 Απαιτούμενα Υλικά και Εξοπλισμός

- ✓ Αναδιπλούμενος πίνακας
- ✓ Χαρτί για τον αναδιπλούμενο πίνακα
- ✓ Μαρκαδόροι
- ✓ Καρέκλες

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 6

6.1 Τίτλος Δραστηριότητας

Γνωριστείτε Πολιτιστικά

6.2 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Ο διαμεσολαβητής προετοιμάζει αρκετές δηλώσεις σχετικά με την τοπική εθνική κουλτούρα, όπως «Οι Σουηδοί είναι επιφυλακτικοί» και τις εμφανίζει σε έναν λευκό πίνακα όλες ταυτόχρονα.

Οι συμμετέχοντες καλούνται να αξιολογήσουν όλες τις δηλώσεις / αναφορές, συζητώντας σε μια ομάδα εάν αυτές είναι αληθινές, υπερβολικές, εντελώς αναληθείς / παρεξηγημένες ή αληθινές σε κάποιο βαθμό.

Ο διαμεσολαβητής πρέπει να ενημερώσει την ομάδα ότι πρέπει να σκεφτεί για το πώς οι εκπρόσωποι της τοπικής εθνικής κουλτούρας μπορούν να συναντήσουν τους άλλους και γιατί.

Οι συμμετέχοντες μπορούν είτε να είναι εκπρόσωποι της τοπικής κουλτούρας, να έχουν άλλο ξένο υπόβαθρο ή να είναι μικτή ομάδα.

6.3 Απαιτούμενα Υλικά και Εξοπλισμός

- ✓ Αναδιπλούμενος πίνακας
- ✓ Χαρτί για τον αναδιπλούμενο πίνακα
- ✓ Μαρκαδόροι
- ✓ Ο διαμεσολαβητής πρέπει να προετοιμάσει εκ των προτέρων τις δηλώσεις / αναφορές σχετικά με την τοπική κουλτούρα.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

5. Επισκόπηση των πέντε εργαστηρίων: Θεωρητικό-Ιστορικό Υπόβαθρο, Στόχος, Μαθησιακά Αποτελέσματα, Μεθοδολογία Εκπαίδευσης, Πρόγραμμα Μαθημάτων, Δραστηριότητες και Οδηγίες Υλοποίησης

Ενότητα 1: Ρητορική Μίσους

Ενότητα 2: Ρητορική Μίσους vs Ελευθερία Λόγου

Ενότητα 3: Ρητορική Μίσους και Νομικό Πλαίσιο

Ενότητα 4: Γραμματισμός στα Μέσα Επικοινωνίας

Ενότητα 5: Διαπολιτισμική Επικοινωνία

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ενότητα 1:

Ρητορική Μίσους

Ενότητα 1: Ρητορική Μίσους

Θεωρητικό – Ιστορικό Υπόβαθρο

Η ρητορική μίσους έχει πολλές ρίζες στο παρελθόν που κανείς θα μπορούσε ακόμη και να πει ότι αντιπροσωπεύει έντονα ένα επαναλαμβανόμενο χαρακτηριστικό της ανθρώπινης ιστορίας. Ωστόσο, είναι ζωτικής σημασίας να παραμείνουμε σε εγρήγορση και να αναγνωρίσουμε ότι κινήματα που διαιωνίζουν τα ξενοφοβικά, ρατσιστικά και μισαλλόδοξα μηνύματα είναι ακόμη στην πορεία. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στον σημερινό κόσμο, όπου η επικοινωνία έχει επεκταθεί σε παγκόσμια κλίμακα και μπορεί να χωρέσει στην παλάμη του χεριού κάθε φορά που κρατάει ένα έξυπνο τηλέφωνο. Η εμφάνιση της ψηφιακής εποχής, στην πραγματικότητα, είχε ακούσιες συνέπειες για τη φυλή, τα πολιτικά δικαιώματα και την ρητορική μίσους (Daniels, 2008). Όπως αναγνωρίζεται από τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες, στην πραγματικότητα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και οι δημόσιοι λόγοι, είναι συχνά οπλισμένοι με εμπρηστική ρητορική που επιτίθεται και στιγματίζει τις μειονότητες, τους μετανάστες, τους πρόσφυγες, τις γυναίκες και κάθε λεγόμενο «άλλο».

Ωστόσο, το διεθνές σύστημα δεν έχει ακόμη συμφωνήσει σε έναν κοινό, νομικό ορισμό της ρητορικής μίσους, αφήνοντας τον προσδιορισμό του τι είναι «μισητό» αμφιλεγόμενο και θολό. Η σωστή αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους, υπό αυτή την έννοια, απαιτεί πρώτα μια ακριβή κατανόηση των συστατικών στοιχείων και του δυνητικού κινδύνου πριν από τη διάθεση μιας ολιστικής αντίδρασης. Για το σκοπό αυτό, αυτή η ενότητα προσεγγίζει την έννοια της ρητορικής μίσους μέσω ενός συνόλου πρακτικών και ανακλαστικών δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην εξατομίκευση ενός ολοκληρωμένου ορισμού της ρητορικής μίσους, στην απόδειξη ορισμένων από τις εκφράσεις του και στην ανάλυση του ευρέος φάσματος των πιθανών συνεπειών της.

Στόχος του Εργαστηρίου

Μέσω της ομαδικής εργασίας και των αυτοανακλαστικών ασκήσεων, το εργαστήριο στοχεύει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την ρητορική μίσους ως ένα πολυδιάστατο φαινόμενο. Πιο συγκεκριμένα, θα συνεπάγεται:

- Εθελοντική ανταλλαγή προσωπικής εμπειρίας ρητορικής μίσους, ειδικά σε πανεπιστημιακό επίπεδο. Αυτό θα πραγματοποιηθεί με την πρόθεση να αναγνωρίσουμε εν συντομία ότι η

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

ρητορική μίσους μπορεί να έχει πολλές μορφές και περιεχόμενο. Αυτό θα χρησιμεύσει ως εισαγωγή στο θέμα 2, συγκεκριμένα «Ορισμός της Ρητορικής Μίσους».

- Κατανομή των στοιχείων που αποτελούν ρητορική μίσους προκειμένου να εξατομικευτεί ένας κοινός, περιεκτικός ορισμός.
- Σύντομη ανάλυση του εγκλήματος μίσους και
- Συζήτηση για τις βασικές αιτίες και τις πιθανές συνέπειες με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση ανάμεσα στο μίσος και τα «δέκα στάδια της γενοκτονίας» του G. H. Stanton.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το τέλος του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες θα μπορούν:

Όσον αφορά τις γνώσεις:

- Μάθετε τον ορισμό της ρητορικής μίσους και
- Να γνωρίζετε τους διαφορετικούς τύπους ρητορικής μίσους και τις συνέπειές τους

Όσον αφορά τις δεξιότητες/ικανότητες:

- Προσδιορισμός και αναγνώριση ρητορικής μίσους
- Προσέγγιση, ανάλυση και προσδιορισμός των βασικών αιτιών και των πιθανών συνεπειών ρητορικής μίσους

Όσον αφορά τις στάσεις:

- Να γνωρίζετε για την ύπαρξη ρητορικής μίσους στο πανεπιστήμιο ή γενικά στη ζωή.

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

Αυτό το εργαστήριο θα υλοποιηθεί μέσω της μάθησης στην τάξη.

Περιλαμβάνει:

• Διαλέξεις (χρήση παρουσίασης PowerPoint)

• Συζήτηση

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

• Βιωματικές δραστηριότητες και

• Μαθησιακές δραστηριότητες

Δομή του Προγράμματος

Α/Α	Περιεχόμενο	Διάρκεια
1.	**Προσεγγίζοντας την Ρητορική Μίσους** ***Δραστηριότητα 1: Η εμπειρία μου με τη ρητορική μίσους***	**20 λεπτά**
2.	**Ορισμός της Ρητορικής Μίσους** • **Υπό-θεμα 1: Αναγνώριση του Εγκλήματος Μίσους** ***Δραστηριότητα 2: Το Σύννεφο της Ρητορικής Μίσους***	**60 λεπτά**
3.	**Αποδεικνύοντας διαφορετικές ευαισθησίες σχετικά με θέματα που σχετίζονται με τη ρητορικής μίσους** ***Δραστηριότητα 3: Το Θερμόμετρο της Ρητορικής Μίσους***	**60 λεπτά**
4.	**Βασικές αιτίες και πιθανές συνέπειες** ***Δραστηριότητα 4: Το Δέντρο της Ρητορικής Μίσους***	**60 λεπτά**
5.	**Συμπεράσματα**	**20 λεπτά**

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, τόσο οι συμμετέχοντες (μαθητές) όσο και ο εκπαιδευτής (διαμεσολαβητής) θα το αξιολογήσουν ως προς την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα του περιεχομένου (βλ. Παραρτήματα 7.3 και 7.4) (διάρκεια: περίπου 20 λεπτά).

Οδηγίες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1: Η εμπειρία μου με τη ρητορική μίσους

1.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Οι συμμετέχοντες θα κάθονται σε κύκλο
2. Θα απαντήσουν στην ακόλουθη ερώτηση: «Έχετε δει ποτέ ρητορική μίσους στο διαδίκτυο/ή και εκτός διαδικτύου;»
3. Σε εθελοντική βάση, θα μοιραστούν εν συντομία την εμπειρία τους

1.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

20 λεπτά

1.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικά

Εξοπλισμός:

- Καρέκλες
- Τραπέζια
- Χαρτί
- Στυλό
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικά:

- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 2: Το Σύννεφο της Ρητορικής Μίσους

2.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Η δραστηριότητα πρέπει να διεξαχθεί πριν από την εξέταση της θεωρίας
2. Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε 4 ομάδες
3. Σε κάθε ομάδα δίνεται ένα φύλλο χαρτιού (A2) με τη λέξη «Μίσος» γραμμένη στη μέση.
4. Οι συμμετέχοντες θα έχουν 10 λεπτά για να γράψουν βασικές λέξεις που σχετίζονται με τη ρητορική μίσους. Επιπλέον, θα τους δοθεί ένας κόκκινος μαρκαδόρος για λέξεις με τις οποίες συμφωνούν όλοι και ένας μπλε μαρκαδόρος για αμφιλεγόμενες λέξεις.
5. Οι ομάδες θα συγκρίνουν τα αντίστοιχα σύννεφα λέξεων.
   (Τα βήματα 6-8 είναι προαιρετικά)
6. Στη συνέχεια θα ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να έχουν πρόσβαση μέσω των τηλεφώνων τους στον ακόλουθο ιστότοπο: www.menti.com. Χρησιμοποιώντας τον κωδικό 163211, θα έχουν πρόσβαση σε μια διαδραστική παρουσίαση.
7. Καθένας από αυτούς θα επιλέξει 4 λέξεις ανάμεσα σε αυτές που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας που βλέπουν ως βασικά στοιχεία της ρητορικής μίσους και θα τις πληκτρολογήσει στον αντίθετο χώρο που παρέχεται στον ιστότοπο (σημειώστε ότι εάν ο κώδικας δεν λειτουργεί, μπορείτε εύκολα δημιουργήστε το δικό σας σύννεφο λέξεων με απλή πρόσβαση στον ιστότοπο και εγγραφή δωρεάν)
8. Το τελευταίο θα συγκεντρώσει τις λέξεις σε ένα ολοκληρωμένο σύννεφο λέξεων που αντιπροσωπεύει τον ορισμό της ομιλίας μίσους της ομάδας.

2.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά

2.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικά

Εξοπλισμός:

- Καρέκλες
- Τραπέζια
- Χαρτί (A2)
- Μαρκαδόροι (Μπλέ και Κόκκινοι)
- Έξυπνα Τηλέφωνα
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

- Προβολέας

Υλικά:

- Παρουσίαση PowerPoint

Δραστηριότητα 3: Το Θερμόμετρο της Ρητορικής Μίσους

3.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Οι συμμετέχοντες θα διαβάσουν διάφορες δηλώσεις που σχετίζονται με τη ρητορική μίσους και θα κληθούν να τοποθετηθούν σε μια φανταστική γραμμή που συνδέει δύο αντίθετες πλευρές της αίθουσας προσδιορίζοντας, αντιστοίχως, τον υψηλότερο βαθμό συμφωνίας «συμφωνώ απόλυτα» και τον ελάχιστο βαθμό συμφωνία «διαφωνώ εντελώς»
2. Δηλώσεις: «η κυβέρνηση έχει την ευθύνη να καταδικάσει ανοιχτά τη ρητορική μίσους». «Διαδίκτυο και εταιρείες κοινωνικών μέσων και πολυεθνικές είναι οι μόνες υπεύθυνες για την παρακολούθηση και την ενδεχόμενη απαγόρευση των διαδικτυακών μηνυμάτων μίσους». «Η διάδοση του μίσους πρέπει να είναι έγκλημα». «Δεν υπάρχει όριο στην ελευθερία του λόγου». «Καμία εκστρατεία ρητορικής μίσους δεν είναι ασυνεπής και αντιπροσωπεύει απλές προσπάθειες να σταματήσει η άνοδος των δεξιών κομμάτων» «Κατά μέσο όρο, τα εγκλήματα μίσους αυξάνονται σήμερα»
3. Οι συμμετέχοντες θα είναι ελεύθεροι να μοιράζονται και να εξηγούν τις θέσεις τους μετά από κάθε δήλωση.

3.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά

3.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικά

Εξοπλισμός:

- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικά:

- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 4: Το Δέντρο της Ρητορικής Μίσους

4.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε 4 ομάδες.
2. Σε κάθε ομάδα δίνεται ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού (A2 ή μεγαλύτερο) όπου σχεδιάζεται ο κορμός του δέντρου της ρητορικής μίσους. Μέσα σε κάθε κορμό, παρέχεται μία από τις ακόλουθες δηλώσεις μίσους:
   «Πρόσφυγες που φτάνουν στις ακτές της Ευρώπης είναι τρομοκράτες και φανατικοί, βιαστές και έμποροι ναρκωτικών. Διώξτε τους από την Ευρώπη!»
   «Το Ισλάμ είναι μια εξτρεμιστική θρησκεία που έχει ως στόχο να μας μετατρέψει όλους και να καταστρέψει την ταυτότητά μας.»
   «Το να είσαι ομοφυλόφιλος είναι αφύσικο. Οι ομοφυλόφιλοι είναι άρρωστοι και πρέπει να θεραπευτούν!»
   «Οι μαθητές με αναπηρία επιβραδύνουν τη μαθησιακή διαδικασία των παιδιών μας στο σχολείο. Πρέπει να τα χωρίσουμε σε διαφορετικές τάξεις.»
   «Οι γυναίκες δεν πρέπει να έχουν διευθυντικούς ρόλους επειδή είναι πολύ συναισθηματικές και παρορμητικές.»
3. Οι συμμετέχοντες θα σχεδιάσουν ρίζες και κλαδιά για να εντοπίσουν (και να γράψουν) μερικά από τα πράγματα που οδηγούν σε ρητορική μίσους (οι «ρίζες» του δέντρου), και μερικά από τα αποτελέσματα / συνέπειες της ρητορικής μίσους (τα «κλαδιά») . Κάθε ρίζα μπορεί να έχει μια βαθύτερη αιτία (ρίζα) και κάθε κλάδο ένα περαιτέρω αποτέλεσμα (υψηλότερο κλάδο).
4. Στη συνέχεια, οι ομάδες παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους και εμφανίζουν τα δέντρα γύρω από το δωμάτιο, έτσι ώστε όλοι να μπορούν να περπατούν και να τα βλέπουν
5. Ενημέρωση - Θέματα προς συζήτηση: Παρατηρήσατε ενδιαφέρουσες διαφορές μεταξύ των δέντρων που παράγονται από τις ομάδες; Πόσο εύκολο βρήκες τις «ρίζες» της ρητορικής μίσους; Πώς εντοπίσατε τις πιθανές συνέπειες της ρητορικής μίσους; Υπήρξαν δυσκολίες;

4.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 Λεπτά

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

4.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικά

Εξοπλισμός:

- Καρέκλες
- Τραπέζια
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας
- Μαρκαδόροι
- Χαρτί (A2 ή μεγαλύτερο).

Υλικά:

- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ενότητα 2:

Ρητορική Μίσους vs Ελευθερία Λόγου

Ενότητα 2: Ρητορική Μίσους εναντίος Ελευθερίας Λόγου

Θεωρητικό – Ιστορικό Υπόβαθρο

Η ρητορική μίσους, ήταν το επίκεντρο της ακαδημαϊκής έρευνας εδώ και αρκετό καιρό. Το νόημά της, οι αιτίες και οι συνέπειές της έχουν ερευνηθεί, περιγραφεί και εξηγηθεί. Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι τα τελευταία χρόνια η Ευρώπη παρατηρεί σημαντική αύξηση των ξενοφοβικών, εθνικιστικών, ρατσιστικών και διακριτικών ιδεών και συμπεριφορών. Πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζεται ότι γεγονότα όπως η οικονομική κρίση, η «κρίση των προσφύγων» στην Ευρώπη και το δημοψήφισμα του Brexit οδήγησαν σε μια ανησυχητική κλιμάκωση της ρητορικής μίσους και των γεγονότων μίσους (Milioni, Spyridou & Vradatsikas, 2015; Siapera, 2018) . Η ρητορική μίσους θεωρείται γενικά ότι αναφέρεται σε ένα μάλλον ετερογενές σύνολο εκδηλώσεων, που κυμαίνονται από ρητορική μίσους έως παράνομες εγκληματικές πράξεις (Gagliardone et al., 2014). Με απλά λόγια, η ρητορική μίσους δεν περιορίζεται στην εχθρική ομιλία, αλλά μπορεί επίσης να μετατραπεί σε πραγματική βία και κακοποίηση κατά ομάδων και ατόμων.

Αν και δεν υπάρχει καθολικά προτιμώμενος ορισμός της ρητορικής μίσους, ορισμένα κοινά στοιχεία φαίνεται να εμφανίζονται. Σύμφωνα με τους Erjavec και Kovačič (2012) η ρητορική μίσους αναφέρεται σε μια έκφραση που είναι καταχρηστική, προσβλητική, εκφοβιστική, παρενοχλώντας ή/και υποκινεί σε βία, μίσος ή διακρίσεις. Στρέφεται εναντίον των ανθρώπων με βάση τη φυλή, την εθνική καταγωγή, τη θρησκεία, το φύλο, την ηλικία, τη φυσική κατάσταση, την αναπηρία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την πολιτική πεποίθηση και ούτω καθεξής (σελ. 900).

Ακολουθώντας τον ορισμό του Cohen Almagor (2011), η ρητορική μίσους ορίζεται ως προκατειλημμένη, εχθρική, κακόβουλη ομιλία που απευθύνεται σε ένα άτομο ή μια ομάδα ανθρώπων λόγω ορισμένων από τα πραγματικά ή αντιληπτά έμφυτα χαρακτηριστικά τους. Εκφράζει διακρίσεις, εκφοβισμό, απόρριψη, ανταγωνιστική ή/και προκαταρκτική στάση απέναντι σε αυτά τα χαρακτηριστικά, που περιλαμβάνουν το φύλο, τη φυλή, τη θρησκεία, την εθνικότητα, το χρώμα, την εθνική καταγωγή, την αναπηρία ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Η ρητορική μίσους αποσκοπεί στον τραυματισμό, την απάνθρωπη συμπεριφορά, την παρενόχληση, τον εκφοβισμό, την εξευτελισμό, την υποβάθμιση και τη θυματοποίηση

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

των στοχευμένων ομάδων, καθώς και την υποκίνηση της ευαισθησίας και της βίας κατά αυτών (σελ. 1-2).

Αν και οι προαναφερθέντες ορισμοί είναι αρκετά έντονοι, η μελέτη MATE έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κατάσταση ενός ατόμου (ή ο ρατσισμός ενάντια στους φτωχούς) και η φυσική εμφάνιση ενός ατόμου αποτελούν κοινούς στόχους ρατσιστικής συμπεριφοράς (τόσο εκτός σύνδεσης όσο και διαδικτυακά). Ταυτόχρονα, η ψηφιακή δημόσια σφαίρα φαίνεται να διευκολύνει τη ρητορική μίσους που στοχεύει στον πολιτικό προσανατολισμό [(ή πεποίθηση στα λόγια του Cohen-Almagor (2011)] των ατόμων.

Η ελευθερία του λόγου είναι ένα από τα πολλά ανθρώπινα δικαιώματα και είναι ένα από τα θεμελιώδη θεμέλια μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Ο περιορισμός της ελευθερίας του λόγου περιορίζει την ικανότητα κάποιου να συμμετέχει στην κοινωνία. Ωστόσο, το δικαίωμα στην ελευθερία του λόγου μπορεί μερικές φορές να περιοριστεί εάν είναι πιθανό να βλάψει τους ανθρώπους ή να θέσει σε κίνδυνο την κοινωνία. Έτσι, το ζήτημα της ρητορικής μίσους συνδέεται εγγενώς με την ελευθερία του λόγου και τα νομικά όριά της.

Η ελευθερία του λόγου ορίζεται ως «το δικαίωμα αναζήτησης, λήψης και μετάδοσης πληροφοριών και ιδεών κάθε είδους, με οποιονδήποτε τρόπο. Επίσης, η ελευθερία του λόγου και το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης ισχύει για ιδέες κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που μπορεί να είναι βαθιά προσβλητικές (Amnesty International UK, 2018). Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου ο ελεύθερος λόγος και η ελευθερία της έκφρασης μπορούν να περιοριστούν. Τυχόν περιορισμοί στην ελευθερία του λόγου και στην ελευθερία της έκφρασης πρέπει να ορίζονται σε νόμους που με τη σειρά τους πρέπει να είναι σαφείς και συνοπτικοί, ώστε όλοι να μπορούν να τους κατανοήσουν. Οι άνθρωποι που επιβάλλουν τους περιορισμούς (είτε είναι κυβερνήσεις, εργοδότες ή οποιοσδήποτε άλλος) πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν την ανάγκη τους και πρέπει να είναι αναλογικοί. Επιπλέον, τυχόν περιορισμοί που επιβάλλονται πρέπει να υποστηρίζονται από διασφαλίσεις για να σταματήσει η κατάχρηση αυτών των περιορισμών και να ενσωματωθεί μια σωστή διαδικασία ένστασης (ibid, 2018).

Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να διερευνηθεί η έννοια της ρητορικής μίσους σε σχέση με την ελευθερία του λόγου. Για το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τρεις δραστηριότητες που συνοδεύονται από ένα θεωρητικό πλαίσιο που ορίζει τα όρια της ελεύθερης έκφρασης και τις επιπτώσεις της μεταμφιέσεως της ρητορικής μίσους ως ελευθερίας του λόγου, ενώ τονίζει τη σημασία και τα πλεονεκτήματα της ελευθερίας του λόγου.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Στόχος του Εργαστηρίου

Ο στόχος του εργαστηρίου είναι τετραπλός: πρώτον, η παροχή πληροφοριών και γνώσεων στους νέους ώστε να κατανοήσουν καλύτερα την έννοια της ρητορικής μίσους, τα αποτελέσματα της ρητορικής μίσους και συνεπώς, να οριοθετήσουν τη διαφορά μεταξύ της ρητορικής μίσους και της ελευθερίας του λόγου. Δεύτερον, να ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες να μιλήσουν, να εκφραστούν και να συζητήσουν για μια ποικιλία σχετικών θεμάτων. Τρίτον, μέσω βιωματικών και μαθησιακών δραστηριοτήτων, στοχεύει να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να βυθιστούν στην έννοια της ρητορικής μίσους ενώ τους ενθαρρύνει να προβληματιστούν σχετικά με το θέμα, να κατανοήσουν την ουσία της ελεύθερης ομιλίας και να παρουσιάσουν τις απόψεις τους, με βάση αιτιολογημένα επιχειρήματα και γνώσεις που λαμβάνονται μέσω του θεωρητικού πλαισίου. Τέλος, το εργαστήριο στοχεύει να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν δεξιότητες που σχετίζονται όχι μόνο με τον εντοπισμό της ρητορικής μίσους, αλλά και με τη διαμόρφωση μιας ενεργής στάσης για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο μικρο-μεσο-κοινωνικό περιβάλλον τους.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το τέλος του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες θα μπορούν:

Όσον αφορά τις γνώσεις:

- Λάβετε γνώσεις σχετικά με την έννοια, τα χαρακτηριστικά και τα αποτελέσματα της ρητορικής μίσους και της ελευθερίας του λόγου και
- Συσχετίστε τις δύο έννοιες και κατανοήστε σε βάθος την ουσία και τα όρια της ελευθερίας έκφρασης

Όσον αφορά τις δεξιότητες/ικανότητες:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων, όπως κριτική σκέψη, συναισθηματική νοημοσύνη και ομαδική εργασία.

Όσον αφορά τις στάσεις:

- Δείξτε ανοχή απέναντι στη διαφορά, την αλληλεγγύη και τη σημασία της δράσης κατά της ρητορικής μίσους

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

Αυτό το εργαστήριο θα υλοποιηθεί μέσω της μάθησης στην τάξη.

Περιλαμβάνει:

- Διαλέξεις (χρήση παρουσιάσεων PowerPoint και οπτικοακουστικού υλικού)
- Συζήτηση
- Βιωματικές Δραστηριότητες
- Μαθησιακές Δραστηριότητες

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δομή του Εργαστηρίου

Α/Α	Περιεχόμενο	Διάρκεια
1.	Εισαγωγή στις βασικές έννοιες: ρητορική μίσους, ελευθερία του λόγου	20 λεπτά
2.	Ορισμός του μίσους και της ελευθερίας λόγου *Δραστηριότητα 1: «Ρητορική Μίσους στο Διαδίκτυο: Τι είναι χειρότερο;»*	60 λεπτά
3.	Η Ρητορική Μίσους Συνιστά Παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων *Δραστηριότητα 2: «Απεριόριστη Ελευθερία;»*	60 λεπτά
4.	Ρητορική Μίσους εναντίον Ελευθερίας του Λόγου *Δραστηριότητα 3: «Επιτρέπεται ή όχι;»*	60 λεπτά
5.	Συμπεράσματα	20 λεπτά

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Οδηγίες για τον Τρόπο Υλοποίησης των Δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1: «Ρητορική Μίσους στο Διαδίκτυο: Τι είναι χειρότερο;»

1.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Κάντε στους συμμετέχοντες τις ακόλουθες ερωτήσεις:
   I. Τι καταλαβαίνετε με τον όρο «ρητορική μίσους στο διαδίκτυο»;
   II. Πού αναζητήσατε να βρείτε ρητορική μίσους εναντίον μεταναστών και προσφύγων;
   III. Έχετε αντιμετωπίσει ποτέ διαδικτυακή ρητορική μίσους;
   IV. Πώς αισθάνεστε όταν συναντάτε λέξεις και εκφράσεις που υποδηλώνουν ρητορική μίσους;
   V. Πώς νομίζετε ότι αισθάνονται τα θύματα;
2. Χρήση της θεωρητικής παρουσίασης για την αντιμετώπιση των εξής:
   I. τον ορισμό της ρητορικής μίσους
   II. τις μορφές ρητορικής μίσους στο Διαδίκτυο και
   III. το διαφορετικό βάρος κάθε παραδείγματος / περίπτωσης ρητορικής μίσους
3. Παρουσιάστε και εξηγήστε το σύστημα κατάταξης: η διαδικτυακή ρητορική μίσους πρέπει να κατατάσσεται από 1 έως 10 (1 αντιπροσωπεύει την ελαφρύτερη μορφή ρητορικής μίσους και 10 αντιπροσωπεύει τη χειρότερη (χρήση παρουσίασης).
4. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες (5 μαθητές ανά ομάδα).
5. Κάθε ομάδα πρέπει να βρει 10 παραδείγματα διαδικτυακών δημοσιεύσεων / περιεχομένου εναντίον μεταναστών και προσφύγων. Οι συμμετέχοντες πρέπει να τους ταξινομήσουν από «λιγότερο κακό» σε «πολύ κακό» με βάση το σύστημα κατάταξης «διαμάντι». Το «χειρότερο» πρέπει να είναι εκείνοι οι λόγοι που οι συμμετέχοντες θα ήθελαν περισσότερο να απουσιάζουν εντελώς από το Διαδίκτυο στο μέλλον.
6. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι έχουν 15-20 λεπτά για να συζητήσουν τις κάρτες (διαδικτυακές δημοσιεύσεις / περιεχόμενο) και να συμφωνήσουν για την κατάταξή τους.
7. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να δουν την κατάταξη της άλλης ομάδας μετά την ολοκλήρωση της κατάταξης.
8. Συζητήστε τα αποτελέσματα

Ερωτήσεις για συζήτηση των αποτελεσμάτων:

I. Πώς βρήκατε τη δραστηριότητα; Ήταν εύκολο να αξιολογήσουμε τα διάφορα παραδείγματα;
II. Υπήρξαν σημαντικές διαφορές στην ομάδα σας;

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

III. Παρατηρήσατε σημαντικές διαφορές μεταξύ του διαμαντιού σας και των διαμαντιών των άλλων ομάδων;
IV. Χρησιμοποιήσατε κριτήρια για να αποφασίσετε ποια ήταν τα «χειρότερα»;

Επιπλέον Ερωτήσεις:

- Πιστεύετε ότι είναι δίκαιο να αντιμετωπίζετε κάποιον με αυτόν τον τρόπο, ανεξάρτητα από τις προσωπικές μας απόψεις;
- Πιστεύετε ότι τέτοιες δηλώσεις πρέπει να επιτρέπονται στο Διαδίκτυο; Ποια είναι τα επιχειρήματα υπέρ και κατά;
- Πιστεύετε ότι πρέπει να υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες για τη «χειρότερη» μορφή ρητορική μίσους; Πρέπει να απαγορευτεί εντελώς κάτι;
- Γιατί πιστεύετε ότι τα άτομα δημοσίευσαν / έγραψαν αυτά τα πράγματα;
- Ποιες άλλες μεθόδους μπορείτε να σκεφτείτε για την αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους στο Διαδίκτυο;
- Πώς θα αντιδρούσατε αν βρίσκατε τέτοια παραδείγματα ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο;

1.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά

1.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικά

Εξοπλισμός:

- Χαρτί (A4);
- Στυλό
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικά:

- 20 φύλλα χαρτιού A4 που φέρουν τους αριθμούς από 1 έως 10 (10x2).
- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 2: «Απεριόριστη Ελευθερία;»

2.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Κάντε στους συμμετέχοντες τις ακόλουθες ερωτήσεις:
    - Πώς θα ορίζατε την ελευθερία του λόγου;
    - Η ελευθερία του λόγου σημαίνει ότι μπορούμε να πούμε ό, τι θέλουμε;
    - Εάν πιστεύετε ότι δεν πρέπει να επιτρέπονται ορισμένες «εκφράσεις», πώς αποφασίζουμε τι πρέπει να απαγορευτεί; Ποιος πρέπει να αποφασίσει;
    - Έχετε αντιταχθεί ποτέ σε κάποιον που νιώθατε ότι χρησιμοποιούσε ρητορική μίσους σύμφωνα με την ιδέα της ελεύθερης ομιλίας;
    - Πώς σας έκανε να νιώσετε;
    - Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της δράσης σας;
2. Χρησιμοποιήστε την παρουσίαση:
    - να εξηγήσει διεξοδικά την έννοια της ελευθερίας του λόγου
    - να αναλύσει διαμάχες που σχετίζονται με τα όρια της ελευθερίας του λόγου και τη σχέση της με τη ρητορική μίσους
3. Χρησιμοποιήστε τα ακόλουθα βίντεο:
    i. https://www.youtube.com/watch?v=bgpYlq2ERks (Trump);
    ii. https://www.youtube.com/watch?v=WWTRwj9t-vU (σχόλια στα κοινωνικά μέσα)
    iii. https://www.youtube.com/watch?v=DSr0cmS-JXY (Archbishop) (προαιρετικό στα ελληνικά)
4. Χωριστείτε σε 2 ομάδες (5 μέλη το καθένα).

Ερωτήσεις για συζήτηση:

1. Τι πιστεύετε για το βίντεο 1;
2. Τι πιστεύετε για το βίντεο 2;
3. Τι πιστεύετε για το βίντεο 3; (προαιρετικό);
4. Τα άτομα στα βίντεο μιλούν ελεύθερα ή χρησιμοποιούν ρητορική μίσους;
5. Γιατί λένε αυτά τα πράγματα; Υπάρχει κάποιος σκοπός;
6. Πρέπει να αφαιρεθούν τα βίντεο; Αν ναι, γιατί; Αν όχι, γιατί;
7. Πιστεύετε ότι το κλείσιμο ιστότοπων ή η κατάργηση επιβλαβούς υλικού είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο Διαδίκτυο;

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

8. Στην Κύπρο, υπάρχουν περιορισμοί στο τι επιτρέπεται να λένε οι άνθρωποι online ή offline; Διαφέρουν οι κανόνες για την ηλεκτρονική έκφραση;

Διάρκεια συζήτησης: 30 λεπτά

2.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά

2.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας
- Ηχεία

Υλικό:

- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 3: «Επιτρέπεται ή Όχι;»

3.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Το φύλλο σεναρίου διανέμεται στους μαθητές που καλούνται να επιλέξουν «Ναι» ή «Όχι».

Ερωτήσεις προς συζήτηση:

i. Πώς πήρατε μια απόφαση για κάθε σενάριο; Σκεφτήκατε εάν η ενέργεια ήταν παράνομη; Σκέφτηκες για την παράδοση;
ii. Ήταν δύσκολο να επιλέξετε; Σε ποιες περιπτώσεις; Γιατί ή γιατί όχι;
iii. Πώς πιστεύετε ότι οι αρχές - αστυνομικοί ή δικαστές - αποφασίζουν εάν μια ενέργεια πρέπει να επιτραπεί / τιμωρηθεί;
iv. Πιστεύετε ότι όλοι συμφωνούν πάντα εάν πρέπει να επιτρέπονται τέτοιες ενέργειες;
v. Πού θα σύρετε τη γραμμή μεταξύ του τι πρέπει να προστατευτεί και του τι δεν πρέπει;

Φύλλο Εργασίας: **Σενάρια «Επιτρέπεται ή Όχι;»**
Διαβάστε προσεκτικά τα <u>πιο κάτω σενάρια</u>. Εάν πιστεύετε ότι η πράξη που περιγράφεται σε κάθε σενάριο επιτρέπεται (ή είναι σωστή), κυκλώστε το «Ναι» και σημειώστε το λόγο. Εάν πιστεύετε ότι η πράξη που περιγράφεται στο σενάριο δεν επιτρέπεται (ή είναι λάθος), κυκλώστε το «Όχι» και σημειώστε και πάλι το λόγο. 1. Ένας εργοδότης καλείται να αποφασίσει ποιον υποψήφιο υπάλληλο θα προσλάβει. Οι επικρατέστεροι είναι δύο. Ο ένας είναι Ιρανός και ο άλλος είναι Κύπριος. Έχουν και οι δύο σημαντική εργασιακή εμπειρία. Ο Ιρανός είναι, επίσης, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Ο εργοδότης προσλαμβάνει τελικά τον Κύπριο. Επιτρέπεται κάτι τέτοιο; ΝΑΙ ΟΧΙ Λόγος:

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

2. Το κράτος αποφασίζει να απαγορεύσει τη χρήση θρησκευτικών συμβόλων στην εμφάνιση και την ενδυμασία (π.χ. σταυρό, χιτζάμπ, τουρμπάνι κ.λπ.).
   Επιτρέπεται κάτι τέτοιο; ΝΑΙ ΟΧΙ
   Λόγος:

3. Μια ομάδα φοιτητών που είναι αντίθετη με τις συχνές αφίξεις μεταναστών στην Κύπρο, συγκεντρώνεται σε δημόσιο χώρο και καίει σημαίες χωρών από τις οποίες προέρχονται συνήθως οι μετανάστες.
   Επιτρέπεται κάτι τέτοιο; ΝΑΙ ΟΧΙ
   Λόγος:

4. Μια εφημερίδα λαμβάνει απολύτως εμπιστευτικά έγγραφα, τα οποία αποδεικνύουν ότι πρόκειται να επιβληθεί «κούρεμα» καταθέσεων. Τα έγγραφα αυτά δε δημοσιοποιούνται από την εφημερίδα και έτσι, η αλήθεια δεν αποκαλύπτεται εγκαίρως στο κοινό.
   Επιτρέπεται κάτι τέτοιο; ΝΑΙ ΟΧΙ
   Λόγος:

5. Ένας τηλεοπτικός σταθμός ευρείας εμβέλειας φιλοξενεί ένα διάσημο τραγουδιστή, ο οποίος εκφράζει ρατσιστικές απόψεις κατά των μεταναστών και των ομοφυλοφίλων.
   Επιτρέπεται κάτι τέτοιο; ΝΑΙ ΟΧΙ
   Λόγος:

3.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά

3.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Φορητός Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας
- Στυλό

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Υλικό:

- Αντίγραφα του «Επιτρέπεται ή όχι;» Φύλλο σεναρίου και
- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ενότητα 3:

Κατανοώντας το Νομοθετικό Πλαίσιο και Καταγγέλλοντας τη Ρητορική Μίσους

Ενότητα 3: Ρητορική Μίσους και Νομικό Πλαίσιο

Θεωρητικό - Ιστορικό Υπόβαθρο

Το νομικό πλαίσιο της ρητορικής μίσους είναι μια πτυχή πολύ μεγάλης σημασίας, καθώς αντιλαμβάνεται και ασχολείται με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίζονται τα (σοβαρά) περιστατικά μίσους σε νομική βάση και πώς μπορούν να προστατευτούν τα θύματα, καθώς και οι μάρτυρες τέτοιων συμβάντων. Το γεγονός ότι δεν υπάρχει ένας μοναδικός διεθνώς αποδεκτός ορισμός της «Ρητορικής Μίσους», έχει μετατρέψει τη νομική του προστασία σε ένα αρκετά περίπλοκο και αμφιλεγόμενο ζήτημα. Χρησιμοποιώντας σκληρή και υποτιμητική γλώσσα βάσει πραγματικής ή υποτιθέμενης συμμετοχής σε μια κοινωνική ομάδα, η Ρητορικής Μίσους αναφέρεται σε ένα άτομο ή μια ομάδα σχετικά με τη φυλή, τη θρησκεία, την εθνική καταγωγή, την εθνική καταγωγή, την αναπηρία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου.

Σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, υπήρξε πολλή συζήτηση σχετικά με τη διασύνδεση μεταξύ της ελευθερίας της έκφρασης, ως θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος που προστατεύεται σε βασικές συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη ρητορική μίσους και τη νομοθεσία κατά της μίσους. Τα περιστατικά μίσους αντιμετωπίστηκαν έμμεσα μέσω διατάξεων αυτών των συμβάσεων σχετικά με την ελευθερία της έκφρασης, ως ρατσιστικές ή διακριτικές ενέργειες διαφορετικών μορφών που υπερβαίνουν τα όρια της προστατευόμενης ομιλίας. Τον τελευταίο καιρό όμως, λόγω της ταχείας προόδου του Διαδικτύου και της απεριόριστης χρήσης του κυβερνοχώρου, έχει αναπτυχθεί νομοθεσία που στοχεύει άμεσα τα φαινόμενα μίσους. Σήμερα, σε ορισμένες χώρες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, η ρητορική μίσους προστατεύεται συνταγματικά. Σε άλλους, ωστόσο, δεν είναι ακόμη και νομικός όρος. Ένα θύμα ρητορικής μίσους μπορεί να ζητήσει προστασία βάσει του αστικού δικαίου, του ποινικού δικαίου ή και των δύο, ανάλογα με την εθνική νομοθεσία, ενώ σε περίπτωση που μια χώρα είναι κράτος μέλος της ΕΕ, σύμφωνα επίσης με τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τη ρητορική μίσους, που αφορά στο ποιος πρέπει να τηρεί κάθε εθνική νομοθεσία.

Σε αυτό το πλαίσιο, η καταγγελία της Ρητορικής Μίσους είναι εξίσου σημαντική για την κατανόηση της νομικής προστασίας εναντίον της. Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχουν θεσπίσει εθνικούς

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

μηχανισμούς καταγγελίας και υποστήριξης στα θύματα εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο, ρητορικής μίσους και εγκλημάτων μίσους, που παρέχονται από εθνικές αρχές και ΜΚΟ.

Προκειμένου να αποφευχθούν περιστατικά ρητορικής μίσους, τόσο πρόσωπο με πρόσωπο όσο και διαδικτυακά, οι εκπαιδευτικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες έχουν μεγάλη σημασία. Το ακόλουθο εργαστήριο σκοπεύει, επομένως, να εκπαιδεύσει τους πολυπολιτισμικούς πληθυσμούς να αναγνωρίσουν τα φαινόμενα μίσους και, αποκτώντας γνώσεις σχετικά με το υπάρχον νομικό πλαίσιο, να καταγγείλει ρητά τη ρητορική μίσους, προκειμένου να την περιορίσει ή ακόμα και να την εξαλείψει στο μέλλον.

Σκοπός του Εργαστηρίου

Αυτό το εργαστήριο στοχεύει να εισαγάγει ντόπιους μαθητές και νέους μετανάστες στο νομικό πλαίσιο της ρητορικής μίσους σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα τους ενημερώνει για τα δικαιώματά τους και τους τρόπους αναφοράς περιστατικών ρητορικής μίσους, όταν τα συναντούν. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, οι συμμετέχοντες στο εργαστήριο θα μάθουν τον ορισμό της ρητορικής μίσους, τις διαφορετικές μορφές της, τον τρόπο με τον οποίο αυτό το φαινόμενο επηρεάζει άτομα, ομάδες και κοινότητες και θα κάνουν διάκριση μεταξύ της ελευθερίας της έκφρασης (ελευθερίας του λόγου) και της ρητορικής μίσους, συνειδητοποιώντας η λεπτή γραμμή μεταξύ των δύο. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τη διεθνή και την ευρωπαϊκή νομοθεσία σχετικά με τη ρητορική μίσους σε απευθείας σύνδεση και εκτός σύνδεσης και θα έχουν μια εικόνα για το πώς οι εθνικές νομοθεσίες αντιμετωπίζουν αυτό το ζήτημα. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα ευαισθητοποιηθούν αναγνωρίζοντας τη ρητορική μίσους σε κάθε διάστασή της και θα μπορούν να την καταγγείλουν και να την αναφέρουν.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μέχρι το τέλος του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

Όσον αφορά τις γνώσεις:

- Καθορίσουν την ορολογία της ρητορικής μίσους
- Αριθμήσουν όλες τις κατηγορίες της ρητορικής μίσους

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

- Ορίσουν τη διαφορά μεταξύ προστατευόμενης και απαγορευμένης ομιλίας (Ελευθερία έκφρασης κατά Ρητορικής Μίσους)
- Καθορίσουν το διεθνές και ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο της ρητορικής μίσους
- Προσδιορίσουν σε ένα ορισμένο επίπεδο πώς οι εθνικές νομοθεσίες αντιμετωπίζουν τη ρητορική μίσους
- Προσδιορίσουν την ηλεκτρονική διάσταση του φαινομένου μίσους και της σχετικής νομοθεσίας.
- Αριθμήσουν τρόπους καταγγελίας της ρητορικής μίσους
- Ορίσουν τους καλύτερους τρόπους αντιμετώπισης περιστατικών λόγου που θεωρούν προσβλητικό.

Όσον αφορά τις δεξιότητες/ικανότητες:

- Αναγνωρίσουν τη διαφορά μεταξύ προστατευόμενου και απαγορευμένου λόγου (Ελευθερία έκφρασης κατά Μίσους)
- Χρησιμοποιήσουν ομιλία που δεν έχει αρνητική επίδραση σε άτομα, ομάδες και κοινότητες.
- Αναγνωρίσουν πώς η ρητορική μίσους επηρεάζει άτομα, ομάδες και κοινότητες.
- Αναγνωρίσουν περιστατικά μίσους.
- Κλιμακώσουν ή να απαλείψουν μια σύγκρουση, προσαρμόζοντας θετικούς τρόπους χρήσης της ομιλίας.
- Αντιμετωπίσουν περιστατικά απαγορευμένης ομιλίας (ρητορικής μίσους)
- Χρησιμοποιήσουν τη νομοθεσία Ρητορικής Μίσους για να αναφέρουν περιστατικά ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο και εκτός διαδικτύου
- Εφαρμόσουν τρόπους καταγγελίας ρητορικής μίσους
- Αναγνωρίσουν τους καλύτερους τρόπους αντιμετώπισης της ομιλίας που θεωρούν ως προσβλητική.

Όσον αφορά τις στάσεις:

- Απορρίψουν τη ρητορικής μίσους κάθε μορφής.
- Να ασκήσουν κριτική σε περιστατικά μίσους και στους τρόπους με τους οποίους επηρεάζει άτομα, ομάδες και κοινότητες.
- Ευαισθητοποιηθούν στην αναγνώριση περιστατικών μίσους και
- Ευαισθητοποιηθούν στην αναφορά περιστατικών μίσους.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

Αυτό το εργαστήριο θα υλοποιηθεί μέσω της μάθησης στην τάξη, υποστηριζόμενη από πειραματικές δραστηριότητες και δραστηριότητες ρόλων.

Κατανομή Προγράμματος Εργαστηρίου

Α/Α	Περιεχόμενο	Διάρκεια
1.	**Εισαγωγή: Προστασία της Ελευθερίας Λόγου σε Διεθνές και Ευρωπαϊκό Επίπεδο** • Τι είναι η ρητορική μίσους και οι περιορισμοί του • Διεθνής και ευρωπαϊκή προστασία της ελευθερίας της έκφρασης • Νομοθετικά όργανα και όργανα που αντιμετωπίζουν τη ρητορική μίσους άμεσα ή έμμεσα • Ρητορική Μίσους και Ευρωπαϊκή Ένωση ***Δραστηριότητα 1: «Συναντόντας τη Ρητορικής Μίσους»***	**70 λεπτά**
2.	**Ρητορική Μίσους στη νομοθεσία των χωρών της ΕΕ, στα ΜΜΕ και στο Διαδίκτυο** • Ρητορική Μίσους στη νομοθεσία των χωρών της ΕΕ • Ρητορική Μίσους στα ΜΜΕ, στο Διαδίκτυο και στα Κοινωνικά Μέσα • Οδηγίες της ΕΕ που ελέγχουν τις ρατσιστικές και ξενοφοβικές συμπεριφορές στα ΜΜΕ και στο Διαδίκτυο • Σημαντικές περιπτώσεις ρητορικής μίσους πριν από τη Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου ***Δραστηριότητα 2: «Ξένος ή όχι;»***	**70 λεπτά**

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3.	**Καταγγελία Ρητορικής Μίσους** • Εκτίμηση του αντίκτυπου της ρητορικής μίσους • Αντιδρώντας στη ρητορική μίσους • Καταγγελία μίσους (Συνολικό διάγραμμα) • Χρήσιμες πηγές πληροφοριών για τη ρητορική μίσους ***Δραστηριότητα 3: «Προσπαθήστε να έρθετε στη θέση μου!»***	**60 λεπτά**
4.	**Συμπεράσματα** • Βασικά σημεία - Συμπεράσματα σχετικά με το νομικό πλαίσιο της ρητορικής μίσους • Πιθανές δράσεις για την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση κατά της μίσους • Ανάλαβε δράση! (Καμπάνιες κατά του μίσους) • Επιθεώρηση των ερωτήσεων	**20 λεπτά**

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, τόσο οι συμμετέχοντες (μαθητές) όσο και ο εκπαιδευτής (διαμεσολαβητής) θα το αξιολογήσουν ως προς την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα του περιεχομένου (βλ. Παραρτήματα 7.3 και 7.4) (διάρκεια: περίπου 20 λεπτά).

Οδηγίες για τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1: «Συνάντηση με τη Ρητορική Μίσους»

1.1 Λεπτομερής περιγραφή της δραστηριότητας

Ο διαμεσολαβητής:

1. Ζητά από την τάξη στην καταιγίδα ιδεών για ορισμούς της ρητορικής μίσους και πιθανής σχετικής νομοθεσίας.
2. Καταγράφει τις απαντήσεις τους και τους διανέμει φύλλα εργασίας με ορισμούς της ρητορικής μίσους

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3. Παρουσιάζει στους συμμετέχοντες, μέσω της παρουσίασης PowerPoint που παρέχεται, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που προστατεύει την ελευθερία της έκφρασης / της ελευθερίας του λόγου και συγκρίνει αυτό το δικαίωμα / όρο με τους ορισμούς της ρητορικής μίσους
4. Δείχνει στους συμμετέχοντες φωτογραφίες περιστατικών / συμπεριφορών ρητορικής μίσους και συζητά μαζί τους τις διάφορες μορφές που μπορεί να πάρει η ρητορική μίσους (π.χ. σεξισμός, ομοφοβία, διαδικτυακή ρητορική μίσους κ.λπ.).
5. Χωρίζει την τάξη σε ομάδες 4-5 ατόμων και διανέμει ένα σύνολο καρτών δραστηριότητας που αντιπροσωπεύουν διαφορετικές μορφές συμβάντων / συμπεριφορών μίσους σε διαφορετικά πλαίσια, καθώς και παραδειγμάτων που σχετίζονται με την ελευθερία έκφρασης / ελευθερίας του λόγου σε κάθε ομάδα. Οι συμμετέχοντες συζητούν σε ομάδες εάν τα περιστατικά / συμπεριφορές που τους διανέμονται είναι παραδείγματα μίσους ή όχι.
6. Οι συμμετέχοντες ταξινομούν τις κατανεμημένες κάρτες στις δύο κατηγορίες που εξηγήθηκαν σε ένα προηγούμενο στάδιο, «Ρητορική Μίσους» και «Ελευθερία Λόγου».
7. Μετά από δέκα λεπτά, ο διαμεσολαβητής ζητά από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν πίσω στην τάξη εάν τα συμβάντα / συμπεριφορές που αναφέρονται ήταν όλα παραδείγματα ρητορικής μίσους ή όχι και αν βρήκαν κάποιο από τα παραδείγματα δύσκολο να κατηγοριοποιηθούν. Για αυτές τις περιπτώσεις, μπορούν να συζητήσουν γιατί με την τάξη.
8. Κατά συνέπεια, στις ήδη υπάρχουσες ομάδες, οι συμμετέχοντες συζητούν εάν έχουν βιώσει ή έχουν δει ποτέ περιστατικά ρητορικής μίσους, όπως περιγράφεται, εξηγείται και διακρίνεται από τα περιστατικά ελευθερίας λόγου στα προηγούμενα στάδια της δραστηριότητας. Μετά από δεκαπέντε λεπτά συζήτησης, οι συμμετέχοντες μοιράζονται την εμπειρία και τις σκέψεις τους με την τάξη.
9. Στο τέλος, ο διαμεσολαβητής συζητά στην Ολομέλεια με ποιους τρόπους πιστεύουν οι συμμετέχοντες ότι η ρητορική μίσους επηρεάζει τους ανθρώπους και, στη συνέχεια, τους παρουσιάζει πιθανές επιδράσεις της ρητορικής μίσους.

1.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

70 λεπτά

1.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

- Αναδιπλούμενο Χαρτί
- Μαρκαδόροι
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικό:

- Φύλλα Εργασίας με ορισμούς ρητορικής μίσους
- Εικόνες καλής ποιότητας που αντιπροσωπεύουν διαφορετικές μορφές ρητορικής μίσους
- Σετ καρτών δραστηριότητας με περιστατικά / συμπεριφορές μίσους και ελευθερίας λόγου.
- Παρουσίαση PowerPoint

Δραστηριότητα 2: «Ξένος ή Όχι»

2.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Ο διαμεσολοβητής:

1. Δίνει στους συμμετέχοντες σημαντικές πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο της ρητορικής μίσους σε ορισμένες επιλεγμένες χώρες της ΕΕ (τουλάχιστον 6).
2. Παρουσιάζει σε αυτά, μέσω της παρουσίασης PowerPoint που παρέχεται, το ισχύον νομικό πλαίσιο της ρητορικής μίσους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ορισμένα από τα ευρήματα μιας μελέτης που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση.
3. Χωρίζει τους συμμετέχοντες σε μικτές ομάδες (αν είναι δυνατόν) 4-6 ατόμων.
4. Παρέχει στους συμμετέχοντες μια λίστα χωρών της ΕΕ στον αναδιπλούμενο πίνακα και τους ζητά να προβλέψουν ποιες 3 χώρες έχουν τη λιγότερη αποδοχή και ποιες 3 έχουν την πιο αποδεκτή στάση απέναντι στους μετανάστες.
5. Διανέμει περιπτωσιολογικές μελέτες περιστατικών / συμπεριφορών μίσους από αυτές τις χώρες. Μία μελέτη περίπτωσης σε κάθε ομάδα. Δίνει 10 λεπτά σε κάθε ομάδα για να συζητήσει τη μελέτη περίπτωσης.
6. Εκπρόσωποι από κάθε ομάδα παρουσιάζουν στην τάξη την ομαδική τους γνώμη, αιτιολογώντας τις επιλογές τους, με βάση αυτά που έχουν μάθει για τις διαπολιτισμικές ομοιότητες και διαφορές στα προηγούμενα στάδια της δραστηριότητας.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

7. Ο διαμεσολαβητής παρέχει στους μαθητές πραγματικά δεδομένα από επιλεγμένες πηγές (επίσημες ιστοσελίδες, βάσεις δεδομένων, γραφήματα κ.λπ.) σχετικά με τις χώρες της λίστας και τους ζητά να επιλέξουν ξανά 6 χώρες (3 + 3) με βάση τα δεδομένα που έχουν έλαβε.
8. Όλοι οι συμμετέχοντες συζητούν πόσο καλά τα αποτελέσματα ταιριάζουν με τις προβλέψεις τους και τους λόγους για τον αγώνα ή την αναντιστοιχία. Μπορούν επίσης να συζητήσουν τους πολιτιστικούς παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ποιοι πολίτες των χωρών δέχονται περισσότερο και λιγότερο την ποικιλομορφία. Επίσης, τρόποι με τους οποίους θα αντιμετώπιζαν μια παρόμοια κατάσταση.

2.2 Activity Duration

70 λεπτά

2.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Αναδιπλούμενος Πίνακας
- Φύλλο Χαρτί για αναδιπλούμενο Πίνακα
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικός:

- Φύλλα εργασίας με πλαίσιο επιλεγμένων χωρών της ΕΕ για τη ρητορική μίσους (τουλάχιστον 6) .
- Φύλλα εργασίας με Μελέτες περιπτώσεων ρητορικής μίσους από τις χώρες της λίστας.
- Πραγματικά δεδομένα από επιλεγμένες πηγές (Επίσημοι ιστότοποι, βάσεις δεδομένων, γραφήματα κ.λπ.) σχετικά με τις χώρες της λίστας.
- Παρουσίαση Powerpoint

Δραστηριότητα 3: «Προσπαθήστε να έρθετε στη θέση μου!»

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Ο διαμεσολαβητής δίνει στους συμμετέχοντες σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την αναφορά ρητορικής μίσους και την αντιμετώπισή της, μέσω της παρουσίασης PowerPoint που παρέχεται και άλλων επιλεγμένων πηγών.
2. Στη συνέχεια, διαχωρίζει τους ντόπιους μαθητές και τους νέους μετανάστες σε μικτές ομάδες 2-4 ατόμων (αν είναι δυνατόν) και τους διανέμει φύλλα εργασίας με διαφορετικές μελέτες περιπτώσεων / σενάρια που παρουσιάζουν διαφορετικές μορφές ρητορικής μίσους (π.χ. ομοφοβία, σεξισμός κ.λπ.).
3. Αφού διαβάσουν τις μελέτες περίπτωσης / σενάρια, οι συμμετέχοντες προχώρησαν στο παιχνίδι ρόλων - ένας από αυτούς αναλαμβάνει το ρόλο του θύματος και ο άλλος του δράστη. Σε περίπτωση ομάδας 3 ή 4 ατόμων, τα άλλα δύο αναλαμβάνουν το ρόλο των θεατών του συμβάντος. Όλοι οι συμμετέχοντες της ομάδας πρέπει να βιώσουν το παιχνίδι ρόλων.
4. Όταν όλοι οι συμμετέχοντες συμμετέχουν στη δραστηριότητα, όλες οι ομάδες συζητούν στην ολομέλεια την εμπειρία τους λαμβάνοντας διαφορετικούς ρόλους (του θύματος, του δράστη και του θεατή). Μπορούν επίσης να συζητήσουν τους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά τους, καθώς και τρόπους αναφοράς ρητορικής μίσους και αντιμετώπισης της σε παρόμοιες καταστάσεις, από αυτούς τους διαφορετικούς ρόλους.

3.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά (10 λεπτά ανά ζευγάρι, σε ομάδες 2-4 ατόμων).

3.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικό:

- Φύλλα εργασίας με μελέτες περιπτώσεων / σενάρια μίσους
- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ενότητα 4:

Γραμματισμός στα Μέσα Επικοινωνίας

Ενότητα 4: Γραμματισμός στα ΜΜΕ

Θεωρητικό – Ιστορικό Υπόβαθρο

«Ο γραμματισμός στα ΜΜΕ είναι η δυνατότητα πρόσβασης, ανάλυσης, αξιολόγησης και δημιουργίας μέσων σε διάφορες μορφές»[1].

Οι άνθρωποι χρειάζονται αυτές τις δεξιότητες για να είναι υποψιασμένοι και να είναι σε θέση να κρίνουν ο,τιδήποτε αφορά στο διαδικτυακό τους περιβάλλον. Αυτό το είδος δεξιοτήτων είναι σημαντικό καθώς μας επιτρέπουν να γνωρίζουμε πότε κάτι μπορεί να αποτελεί προκατάληψη ή παραπλάνηση. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή των «ψεύτικων ειδήσεων» και του αυξανόμενου αντι-μεταναστευτικού λόγου, που καθοδηγείται από τα δεξιά κόμματα του πολιτικού χώρου (όπως αποκάλυψε η έρευνά μας).

Για να αποφύγουμε τον χειρισμό και την επιρροή από «ψεύτικες ειδήσεις» και εκ προθέσεως παραπληροφόρηση, πρέπει να υιοθετήσουμε και να χρησιμοποιήσουμε δεξιότητες γνώσης των μέσων ενημέρωσης. Η απλή επιβράδυνση και η λήψη μιας πιο σκόπιμης προσέγγισης μπορεί να μας κάνει πολύ λιγότερο ευαίσθητους στην παραπληροφόρηση. Η χρήση μιας πιο επιφυλακτικής προσέγγισης προσελκύει την κριτική σκέψη, παίρνει περισσότερο χρόνο και μας βοηθά να προσδιορίσουμε καλύτερα την αξιοπιστία των πληροφοριών που μας παρουσιάζονται. Ο γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης μπορεί να ασκηθεί και να εκπαιδευτεί και μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως μια μορφή αντίστασης σε φαινόμενα εσκεμμένης και παραπλανητικής αντι-μεταναστευτικής συζήτησης. Το τρέχον πρόγραμμα μαζί με το εκπαιδευτικό υλικό στοχεύουν στον εφοδιασμό των μαθητών με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για το πιο πάνω.

[1] https://www.medialit.org/media-literacy-definition-and-more

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Στόχος του Εργαστηρίου

Το συγκεκριμένο εργαστήριο στοχεύει στη βελτίωση των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων, όσον αφορά στον γραμματισμό στα Μέσα Επικοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, μέσω της κριτικής ανάλυσης συγκεκριμένων παραδειγμάτων, οι συμμετέχοντες θα μάθουν:

- Πώς τα μέσα μπορούν να επηρεάσουν τις απόψεις και τις αντιλήψεις διαφορετικών ομάδων και να διαμορφώσουν τις κρίσεις τους.
- Πώς να αξιολογήσουν τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τον σκοπό μιας πηγής και ενός συγκεκριμένου μηνύματος, αναγνωρίζοντας εάν περιέχει στοιχεία παραπλάνησης, εξυπηρέτησης αλλότριων πολιτικών συμφερόντων ή σκόπιμης παραπληροφόρησης.
- Πώς να εξετάσετε το γενικό τοπίο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την κάθε δεδομένη πληροφορία που παρουσιάζεται σχετικά με τους μετανάστες, σε συνάρτηση με τις προθέσεις που μπορεί να υπάρχουν σε πολιτικό επίπεδο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το τέλος του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα μπορούν να:

Όσον αφορά την γνώση:

- Αναλογιστούν τη δύναμη των μέσων και να περιγράψουν πώς τα μέσα μπορούν να επηρεάσουν τις απόψεις και τις αντιλήψεις διαφορετικών ομάδων και να διαμορφώσουν τις κρίσεις τους.

Όσον αφορά δεξιότητες/ικανότητες:

- Αξιολογήσουν τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τον σκοπό μιας πηγής και ενός συγκεκριμένου μηνύματος, αναγνωρίζοντας εάν περιέχει στοιχεία παραπλάνησης, εξυπηρέτησης αλλότριων πολιτικών συμφερόντων ή σκόπιμης παραπληροφόρησης.

- Εξετάσουν το γενικό τοπίο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την κάθε δεδομένη πληροφορία που παρουσιάζεται σχετικά με τους μετανάστες, σε συνάρτηση με τις προθέσεις που μπορεί να υπάρχουν σε πολιτικό επίπεδο.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Όσον αφορά τις στάσεις:

- Αξιολογήσουν και να υποστηρίξουν τον αντίκτυπο του τρόπου με τον οποίο τα άτομα με ξένο υπόβαθρο εκπροσωπούνται στα μέσα ενημέρωσης.

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

Αυτό το εργαστήριο θα υλοποιηθεί μέσω της μάθησης στην τάξη.

Περιλαμβάνει:

- Διαλέξεις (χρήση παρουσίασης PowerPoint και άλλου υλικού)
- Συζήτηση
- Βιωματικές Δραστηριότητες
- Μαθησιακές Δραστηριότητες

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Κατανομή του Προγράμματος Εργαστηρίου

Α/Α	Περιεχόμενο	Διάρκεια
1.	Εισαγωγή	10 λεπτά
2.	Μέσα και Δύναμη τους *Δραστηριότητα 1: «Αναγνωρίζοντας την ισχύ των Μέσων»*	60 λεπτά
3.	Ρύθμιση Ατζέντας *Δραστηριότητα 2: «Κατανόηση της ρύθμισης της ατζέντας»*	60 λεπτά
4.	Fake News *Δραστηριότητα 3: «Εντοπισμός Ψεύτικων Ειδήσεων (Fake News) και η Επικινδυνότητά τους»*	70 λεπτά
5.	Συμπεράσματα	20 λεπτά

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, τόσο οι συμμετέχοντες (μαθητές) όσο και ο εκπαιδευτής (διαμεσολαβητής) θα το αξιολογήσουν ως προς την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα του περιεχομένου (βλ. Παραρτήματα 7.3 και 7.4) (διάρκεια: περίπου 20 λεπτά).

Οδηγίες για τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1: «Αναγνωρίζοντας την ισχύ των μέσων»

1.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Ο διαμεσολαβητής δίνει μια διάλεξη για τα μέσα χρησιμοποιώντας υλικό από τη θεωρητική παρουσίαση.

2. Η τεχνική της βιωματικής άσκησης «Γυάλα» εξηγείται στους συμμετέχοντες: μια μεσαίου μεγέθους ομάδα μαθητών (4-6) επιλέγεται να καθίσει στο μπροστινό μέρος ολόκληρης της τάξης και να συζητήσει ανοιχτά ένα συγκεκριμένο θέμα, έτσι ώστε ολόκληρη η τάξη να μπορεί να ακούσει . Μόλις ολοκληρωθεί αυτό το μέρος της δραστηριότητας, οι υπόλοιποι μαθητές επαναλαμβάνουν τη δραστηριότητα (έτσι ώστε όλοι να συμμετέχουν).

3. Τα ακόλουθα σημεία (περιλαμβάνονται στη θεωρητική παρουσίαση) εμφανίζονται για να παρέχουν τα θέματα και τα σενάρια για συζήτηση καθώς και για να ενθαρρύνουν τη συζήτηση:

- Συζητήστε το ρόλο των διαφόρων καναλιών μέσων στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και του ρόλου τους.
- Συζητήστε πώς και γιατί άτομα με ξένο υπόβαθρο μπορούν να πλαισιωθούν από τα μέσα ενημέρωσης.
- Θυμηθείτε από τη δική σας εμπειρία εάν έχετε θύματα προσωπικά από ορισμένα μέσα και με ποιον τρόπο.
- Επεξεργαστείτε πώς εσείς ή κάποιος άλλος από την κοινότητά σας θα μπορούσε να επηρεάσει το τοπίο των μέσων μέσω των κοινοτικών μέσων.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

1.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά, που περιλαμβάνουν:

1. Παρουσίαση από τον Διαμεσολαβητή - 20 λεπτά.

2. 2-4 Πάνελ «Γυάλα» - 40 λεπτά.

1.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Φύλλα χαρτιού (σε περίπτωση που κάποιος χρειάζεται να σημειώσει).
- Στυλό (σε περίπτωση που κάποιος χρειάζεται να σημειώσει).
- Μπουκάλια νερό για τα πάνελ «Γυάλα»
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικά:

- Παρουσίαση PowerPoint

Δραστηριότητα 2: «Κατανόηση της ρύθμισης της ατζέντας»

2.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Ο εκπαιδευτής δίνει μια σύντομη διάλεξη σχετικά με τη ρύθμιση της ημερήσιας διάταξης με βάση το θεωρητικό υλικό της παρουσίασης PowerPoint.

2. Στη συνέχεια, προτείνεται το άρθρο για το πολιτικό κόμμα «Σουηδοί Δημοκρατικοί» για την αναθεώρησή τους: https://www.bbc.com/news/world-europe-29202793;

3. Αφού εξοικειωθούν με το υλικό, οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε μικρές ομάδες 3-5 ατόμων.

4. Ζητείται από κάθε ομάδα να δημιουργήσει έναν χάρτη μυαλού της ρύθμισης της ατζέντας σχετικά με τους μετανάστες και τους πρόσφυγες στη χώρα. Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να εξηγήσει ότι η φράση

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

«ρύθμιση ημερήσιας διάταξης στο (όνομα χώρας)» πρέπει να βρίσκεται στη μέση, ενώ οι κλάδοι του χάρτη μυαλού μπορούν να είναι: α) συγκεκριμένα θέματα ημερήσιας διάταξης που υπάρχουν στον λόγο της χώρας, β) το παράγοντες της ρύθμισης της ημερήσιας διάταξης (συγκεκριμένα πολιτικά κόμματα, διαφορετικά μέσα ενημέρωσης) και τα κίνητρά τους, γ) πράκτορες, κανάλια και τρόποι για την καταπολέμηση αυτού του καθορισμού της ατζέντας, δ) άλλα εμπλεκόμενα ακροατήρια και τη στάση τους (δημόσιοι, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη) όπως οποιοδήποτε άλλο σχετικό περιεχόμενο.

5. Για να τονώσουν τη σκέψη των συμμετεχόντων και να βοηθήσουν στη δημιουργία ιδεών, οι μαθητές έχουν τις ακόλουθες ερωτήσεις / σημεία για συζήτηση. Οι ερωτήσεις / σημεία (περιλαμβάνονται στη θεωρητική παρουσίαση) πρέπει να εμφανίζονται και να εξηγούνται από τον διαμεσολαβητή:

- Ποια είναι τα δεξιά κόμματα της πολιτείας στη χώρα στην οποία ζείτε;
- Συζητήστε και συγκρίνετε πώς οι Σουηδοί Δημοκρατικοί και τα πολιτικά κόμματα στη χώρα σας καθορίζουν την ατζέντα των μέσων ενημέρωσης στη χώρα.
- Τι είδους ατζέντα ορίζει τις ενέργειες των Σουηδών Δημοκρατών; Η αρνητική στάση απέναντι στους μετανάστες προέρχεται από το κοινό, τα μέσα ενημέρωσης ή τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής;
- Συζητήστε το ρόλο των διαφόρων καναλιών μέσων στον καθορισμό της ατζέντας σχετικά με τους μετανάστες.
- Σκεφτείτε πώς εσείς ή κάποιος άλλος από την κοινότητά σας θα μπορούσατε να επηρεάσετε το τοπίο των μέσων μαζικής ενημέρωσης μέσω των κοινοτικών μέσων, προκειμένου να καταπολεμήσετε την παραπλανητική ατζέντα σχετικά με τους μετανάστες

6. Όταν όλες οι ομάδες είναι έτοιμες με το σχέδιο τους (mind mapping) ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα πρέπει να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της δουλειάς τους.

2.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά, που περιλαμβάνουν:

1. Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή – 20 λεπτά

2. Δημιουργία σχεδίου (Mind mapping) – 25 λεπτά

3. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ομάδας – 15 λεπτά

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

2.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Φύλλα χαρτιού για κάθε Ομάδα (A3)
- Φύλλα χαρτιού για σημειώσεις (A4)
- Μαρκαδόροι διαφορετικών χρωμάτων για τους χάρτες μυαλού
- Στυλό για σημειώσεις
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές με σύνδεση στο Διαδίκτυο
- Προβολέας

Υλικό:

- Σύνδεσμος προς το προτεινόμενο άρθρο για αναθεώρηση
- Παρουσίαση PowerPoint

Δραστηριότητα 3: «Εντοπισμός Ψεύτικων Ειδήσεων (Fake News) και η Επικινδυνότητά τους»

3.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. Η δραστηριότητα ξεκινά με μια σύντομη ομαδική συζήτηση, με τους συμμετέχοντες να κληθούν να μοιραστούν την κατανόησή τους για τον όρο “fake news”.

2. Χρησιμοποιήστε τη θεωρητική παρουσίαση για να αντιμετωπίσετε τα εξής:

- Ορισμός “Fake News”
- Προθέσεις και κίνητρα πίσω από ψεύτικες ειδήσεις
- 7 είδη ψεύτικων ειδήσεων

3. Παρουσιάστε και εξηγήστε το «σύστημα κατάταξης κλίμακας»: Τα fake news πρέπει να ταξινομούνται τοποθετώντας τις σημειώσεις post-it σε κατακόρυφη σειρά με βάση την βλαπτικότητά τους, με τις πιο επιβλαβείς στην κορυφή της «σκάλας».

4. Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε μικρές ομάδες.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

5. Κάθε ομάδα καλείται να αναζητήσει στο διαδίκτυο 7 παραδείγματα ψεύτικων ειδήσεων (fake news) σχετικά με μετανάστες και πρόσφυγες που ταιριάζουν σε κάθε έναν από τους 7 τύπους ψεύτικων ειδήσεων. Οι συμμετέχοντες πρέπει να τους κατατάσσουν από τις πιο επιβλαβείς έως τις λιγότερο επιβλαβείς, με βάση το σύστημα κατάταξης κλίμακας.

6. Οι μικρές ομάδες υποτίθεται επίσης ότι διαφωνούν για τους κινδύνους και τις συνέπειες της αρεσκείας, της κοινοποίησης και του σχολιασμού σε δημοσιεύσεις ψεύτικων ειδήσεων διαφορετικού βαθμού βλαβερότητας.

7. Ένας εκπρόσωπος από κάθε μικρή ομάδα καλείται να μοιραστεί την εμπειρία και τα συμπεράσματα της ομάδας του.

3.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

70 λεπτά, ως εξής:

1. Συζήτηση για τον όρο “Fake News” – 10 λεπτά;
2. Επανεξέταση της Θεωρητικής Παρουσίασης – 10 λεπτά
3. Εύρεση Παραδειγμάτων για κάθε τύπο ψεύτικων ειδήσεων – 20 λεπτά
4. Κατάταξη των ψεύτικων ειδήσεων και συζήτηση για τις συνέπειες της αλληλεπίδρασης με τα ψεύτικα νέα - 20 λεπτά
5. Παρουσίαση της Ομαδικής Εργασίας (Εμπειρία και Συμπεράσματα) - 10 λεπτά.

3.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Σημειώσεις Post-it (για να γράψετε τίτλους με Ψεύτικα Νέα)
- Φύλλα χαρτιού (A4) για σημειώσεις
- Στυλό
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής με σύνδεση στο διαδίκτυο
- Προβολέας

Υλικά:

- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ενότητα 5:

Διαπολιτισμική Επικοινωνία

Ενότητα 5: Διαπολιτισμική Επικοινωνία

Θεωρητικό - Ιστορικό Υπόβαθρο

Παρόλο που θεωρείται βασικό μέσο για τη δημιουργία μιας περιεκτικής, ποικίλης, σεβαστής και σύγχρονης ευρωπαϊκής κοινωνίας, η διαπολιτισμική επικοινωνία αναφέρεται ελάχιστα στα εκπαιδευτικά προγράμματα. Ούτε η υποχρεωτική εκπαίδευση ούτε οι φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την έννοια.

Προκειμένου να εισαχθείτε στο θέμα της Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας, είναι σημαντικό να εστιάσετε σε βασικές σχετικές έννοιες, όπως ο όρος «Πολιτισμός» καθώς και «Άλλος», «Εθνοκεντρισμός», «Πολυπολιτισμικότητα», «Διαπολιτισμικότητα». Ένας τέτοιος στόχος θα επιτευχθεί μέσω διαφορετικών δραστηριοτήτων που επιδιώκουν να ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές για τις δικές τους ιδιαιτερότητες πολιτισμικής επικοινωνίας και, ως εκ τούτου, για τις ιδιαιτερότητες της πολιτισμικής επικοινωνίας των «άλλων», από διαφορετικά εθνικιστικά υπόβαθρα, είτε ανήκουν στην ίδια κοινωνία είτε όχι.

Η διαπολιτισμική επικοινωνία μπορεί γενικά να οριστεί ως κάθε είδος επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων από διαφορετικούς πολιτισμούς. Είναι μια από τις πιο ισχυρές δεξιότητες που οι μαθητές και οι επαγγελματίες πρέπει να μάθουν και ακόμη και να μάθουν σε έναν ολοένα και πιο περίπλοκο, παγκοσμιοποιημένο και διασυνδεδεμένο κόσμο στον οποίο ζούμε.

Πράγματι, η Διαπολιτισμική Επικοινωνία είναι ένα απαραίτητο μέσο για να διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων από διαφορετικά μέρη του κόσμου, να προωθήσει την πολιτισμική ενσυναίσθηση, να καταπολεμήσει τις πολιτισμικές προκαταλήψεις και, ως εκ τούτου, να αντικρούσει τη ρητορική μίσους και τα επιχειρήματα κατά των μεταναστών.

Στόχος του Εργαστηρίου

Αυτό το εργαστήριο στοχεύει να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στο θέμα της Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας. Πρώτον, οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν για το θεωρητικό πλαίσιο της Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας μέσω συναινετικών ορισμών βασικών σχετικών εννοιών. Δεύτερον, θα μάθουν να διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών τυπολογιών πολιτιστικής επικοινωνίας σε μια εθνικά διαφορετική κοινωνία. Τέλος, θα εξοικειωθούν με βασικές έννοιες σχετικά με τον τρόπο χρήσης της Διαπολιτισμικής

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Επικοινωνίας ως εργαλείου για την αποτελεσματική επικοινωνία με άλλους ανθρώπους από διαφορετικά μέρη του κόσμου, ουσιαστικά σε μια συγκρουσιακή κατάσταση, που περιλαμβάνει πολιτισμικούς παράγοντες.

Από θεωρητική άποψη, αυτή η εκπαίδευση θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών εννοιών που σχετίζονται με την πολιτιστική πολυμορφία και τη διαπολιτισμική επικοινωνία. Το πρακτικό μέρος αυτής της εκπαίδευσης θα βάλει τους μαθητές «στα παπούτσια» ατόμων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και θα τους κάνει να σκεφτούν και να συζητήσουν για τους καλύτερους τρόπους αποτελεσματικής επικοινωνίας σε ένα διαφορετικό πλαίσιο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το τέλος του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα μπορούν να:

Όσον αφορά τις γνώσεις:

- Κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ πολυπολιτισμικής και διαπολιτισμικής επικοινωνίας
- Ορίσουν τυπικές παρερμηνείες επικοινωνίας λόγω περιφερειακών και πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων (για να ξεπεραστούν τα πολιτισμικά εμπόδια στην επικοινωνία).

Όσον αφορά τις δεξιότητες/ικανότητες:

- Αναγνωρίσουν παραδείγματα κακής επικοινωνίας σε πολυγλωσσικά και πολιτισμικά διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Εφαρμόσουν βασικές δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας για να επιλύσουν ζητήματα εσφαλμένης επικοινωνίας.

Όσον αφορά τις στάσεις:

- Να γνωρίζουν, να κατανοούν και να ομαλοποιούν τις διαφορές των προτιμήσεων επικοινωνίας σύμφωνα με το περιφερειακό και πολιτισμικό υπόβαθρο των συνομιλητών τους αλλά και των ιδίων.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

Αυτό το εργαστήριο θα υλοποιηθεί μέσω της μάθησης στην τάξη.

Περιλαμβάνει:

- Διαλέξεις (χρήση παρουσίασης PowerPoint και οπτικοακουστικού υλικού)
- Συζήτηση
- Βιωματικές Δραστηριότητες
- Μαθησιακές Δραστηριότητες

Κατανομή του Προγράμματος Εργαστηρίου

Α/Α	Περιεχόμενα	Διάρκεια
1.	**Παρουσιάστε τον «Διαπολιτισμικό Εαυτό σας»** ***Δραστηριότητα 1:*** **Διαπολιτισμικό Παιχνίδι Αυτό-Εισαγωγής** ***«Είμαι εσύ, Είσαι εγώ»***	**70 λεπτά**
2.	**Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Επικοινωνία** ***Δραστηριότητα 2: «Διαφορετικές έννοιες που σχετίζονται με τη διαπολιτισμική Επικοινωνία»***	**60 λεπτά**
3.	**Διαπολιτισμική εσφαλμένη επικοινωνία** ***Δραστηριότητα 3: «Εσύ; Εγώ; Αυτό»***	**70 λεπτά**

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

4.	**Συμπεράσματα**	**20 λεπτά**

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, τόσο οι συμμετέχοντες (μαθητές) όσο και ο εκπαιδευτής (διαμεσολαβητής) **θα το αξιολογήσουν ως προς την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα του περιεχομένου** (βλ. Παραρτήματα 7.3 και 7.4) (διάρκεια: **περίπου 20 λεπτά).**

Οδηγίες για τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1: Παιχνίδι διαπολιτισμικής αυτο-εισαγωγής «Είμαι εσύ, είσαι εγώ»

1.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

Αυτή η δραστηριότητα θα πρέπει κατά προτίμηση να πραγματοποιείται σε ανοιχτό χώρο, όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να μετακινούνται ελεύθερα ή να σχηματίζουν έναν ευρύ κύκλο.

1. Ο διαμεσολαβητής θα χωρίσει τυχαία την ομάδα σε ζευγάρια μικτής προέλευσης και φύλου (εάν είναι δυνατόν).
2. Θα εξηγήσει τους κανόνες του παιχνιδιού και τις ερωτήσεις που έχουν ήδη διανεμηθεί στους συμμετέχοντες (σημεία 3 και 4).
3. Κανόνες:
   - Θα χρειαστεί να απομνημονεύσετε πολλές πληροφορίες σχετικά με τον σύντροφό σας, έτσι εστιάστε την προσοχή σας εκεί!
   - ΔΕΝ επιτρέπεται η λήψη γραπτών σημειώσεων (εκτός εάν ο σύντροφός σας δυσκολεύεται να συνοψίσει και εσείς την απομνημεύετε)
   - Μόνο οι συμμετέχοντες επιτρέπεται να απαντήσουν στις ερωτήσεις, ο διαμεσολαβητής «παρακολουθεί μόνο το παιχνίδι».
   - ΔΕΝ επιτρέπεται η «απευθείας» βοήθεια από τους συνεργάτες.
   - Επιτρέπεται η μυστική βοήθεια «κάτω από το τραπέζι».
   - Επιτρέπονται οι αυθόρμητες και φτιαχτές απαντήσεις
   - Επίσης, επιτρέπεται η διασκέδαση!

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

4. Θα παρέχονται μεταξύ 15 και 20 λεπτών για αυτο-εισαγωγή: Κάθε συμμετέχων θα έχει τον μισό από αυτό τον χρόνο για να «εισαγάγει διαπολιτισμικά τον εαυτό του» στον σύντροφό του απαντώντας στις ακόλουθες ερωτήσεις:
    - Πώς ονομάζεστε;
    - Πώς θα λέγατε το όνομά σας σε… (πχ. μια ξένη γλώσσα από τις πιο αντιπροσωπευτικές ομάδες οικονομικών μεταναστών στη χώρα σας, κατά προτίμηση μια από τις «πιο δύσκολες» γλώσσες); (Εάν δεν το γνωρίζετε, μπορείτε να αυτοσχεδιάσετε).
    - Πού έχετε γεννηθεί;
    - Πώς θα λέγατε το όνομα της χώρας σας σε… (πχ. μια ξένη γλώσσα από τις πιο αντιπροσωπευτικές ομάδες οικονομικών μεταναστών στη χώρα σας, κατά προτίμηση μια από τις «πιο δύσκολες» γλώσσες); (Εάν δεν το γνωρίζετε, μπορείτε να αυτοσχεδιάσετε).
    - Τι έχετε σπουδάσει;
    - Ποιο είναι το αγαπημένο σας ξένο πιάτο;
    - Ένα τυπικό πράγμα που γνωρίζετε / σας αρέσει για τον αφρικανικό πολιτισμό.
    - Ένα τυπικό πράγμα που γνωρίζετε / σας αρέσει για τον αμερικανικό πολιτισμό.
    - Ένα τυπικό πράγμα που γνωρίζετε / σας αρέσει για τον ασιατικό πολιτισμό.
    - Ένα τυπικό πράγμα που γνωρίζετε / σας αρέσει για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.
    - Ένα τυπικό πράγμα που γνωρίζετε / σας αρέσει για τον πολιτισμό της Ωκεανίας.
    - Ποιες είναι οι τρεις αγαπημένες σας κουλτούρες εκτός από τη δική σας;
    - Πώς θα περιγράφατε τη δική σας κουλτούρα;
    - Υπάρχει κάποιο μέρος στο εξωτερικό όπου θα θέλατε να περάσετε μερικά χρόνια από τη ζωή σας;
    - Γνωρίζετε κάποιο γνωστό άτομο από κάποια από τις πιο αντιπροσωπευτικές ομάδες οικονομικών μεταναστών στη χώρα σας; (Στην περίπτωση του Αλικάντε, για παράδειγμα, οι Ισπανοί μαθητές θα πρέπει να δώσουν το όνομα ενός καλλιτέχνη, πολιτικού, συγγραφέα κ.λπ. από την Αλγερία, το Μαρόκο, τη Ρουμανία ή τον Ισημερινό.) Για τους συμμετέχοντες της Αλγερίας και του Μαρόκου, θα πρέπει να δώσουν το όνομα μια δημόσια φιγούρα της Σαχάρας κ.λπ.)

5. Μόλις περάσουν τα 20 λεπτά, ο κάθε συμμετέχων θα παρουσιάσει τον σύντροφό του χρησιμοποιώντας αντωνυμίες πρώτου προσώπου (δεν χρειάζεται να θυμάται κάθε λεπτομερή απάντηση και ο συνεργάτης μπορεί να παρέχει κάποια βοήθεια «κάτω από το τραπέζι» ... Χρησιμοποιήστε τις δικές σας σημειώσεις μόνο και μόνο εάν είναι απαραίτητο)
6. Μόλις ολοκληρωθούν οι παρουσιάσεις, ο διαμεσολαβητής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να περιγράψουν τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν κατά την εισαγωγή του «διαπολιτισμικού εαυτού» τους.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Θα ήταν καλό να αναφέρουν πτυχές όπως:

- Δυσκολίες στο να θυμούνται όλες τις απαντήσεις του συντρόφου τους.
- Δυσκολίες στην προφορά άλλων γλωσσών (όνομα και χώρα).
- Πώς να ορίσετε τον «πολιτισμό» (θυμηθείτε, ο εκπαιδευτής δεν συμμετέχει στη συζήτηση, είναι απλώς διαμεσολαβητής).
- Πώς να ορίσετε την κουλτούρα μιας ολόκληρης ηπείρου (οι ηπείροι δεν είναι πολιτισμικά ομοιογενή μέρη σε σχέση με τα πράγματα που γνωρίζουν / τους αρέσουν για τους πολιτισμούς διαφορετικών ηπείρων).
- Έλλειψη γνώσεων για άλλους πολιτισμούς (σε σχέση με το ερώτημα σχετικά με τα σχετικά άτομα από τρίτες χώρες).
- Λόγοι πίσω από αυτήν την έλλειψη γνώσεων (Γιατί οι διάσημες προσωπικότητες της Βόρειας Αμερικής είναι τόσο γνωστές σε όλο τον κόσμο, περισσότερο από τους Γάλλους και τους Γερμανούς και απέχουν πολύ από τους Αιθιοπείς, τους Βεγγάλους ή τους Αιγύπτιους);

1.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

70 λεπτά

1.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Φύλλα εργασίας με τις ερωτήσεις που πρέπει να τεθούν στις διαπολιτισμικές αυτο-εισαγωγές
- Φύλλα χαρτιού (A4) για σημειώσεις (εάν είναι απαραίτητο)
- Στυλό για σημειώσεις (εάν είναι απαραίτητο)
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικό:

- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Δραστηριότητα 2: «Διαφορετικές έννοιες που σχετίζονται με τη διαπολιτισμική επικοινωνία»

2.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. ***Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν είναι εξοικειωμένοι με την έννοια «Άλλος»:***
   i. Όσοι δεν είναι, θα κληθούν να μαντέψουν το νόημα
   ii. Στη συνέχεια, όσοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, θα το ξεκαθαρίσουν για τα υπόλοιπα.
   iii. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
   iv. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.
2. ***Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν είναι εξοικειωμένοι με την έννοια «Εθνοκεντρισμός»:***
   i. Όσοι δεν είναι, θα κληθούν να μαντέψουν το νόημα.
   ii. Στη συνέχεια, όσοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, θα το ξεκαθαρίσουν για τα υπόλοιπα.
   iii. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
   iv. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.
3. ***Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν είναι εξοικειωμένοι με την έννοια «Πολιτισμός»:***
   i. Όσοι δεν είναι, θα κληθούν να μαντέψουν για το νόημα.
   ii. Στη συνέχεια, όσοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, θα το ξεκαθαρίσουν για τα υπόλοιπα.
   iii. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
   iv. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.
4. ***Ο εκπαιδευτής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν είναι εξοικειωμένοι με την έννοια «Πολυπολιτισμική»***
   i. Εκείνοι που δεν είναι θα κληθούν να μαντέψουν το νόημα
   ii. Στη συνέχεια, όσοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, θα το ξεκαθαρίσουν για τα υπόλοιπα.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

iii. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
iv. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.

5. ***Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν είναι εξοικειωμένοι με την έννοια «Πολυπολιτισμικό»:***
   i. Όσοι δεν είναι, θα κληθούν να μαντέψουν το νόημα.
   ii. Στη συνέχεια, όσοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, θα το ξεκαθαρίσουν για τα υπόλοιπα.
   iii. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
   iv. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.
6. ***Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν είναι εξοικειωμένοι με την έννοια «Διαπολιτισμικό»:***
   i. Όσοι δεν είναι, θα κληθούν να μαντέψουν το νόημα.
   ii. Στη συνέχεια, όσοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, θα το ξεκαθαρίσουν για τα υπόλοιπα.
   iii. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
   iv. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.
7. ***Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες εάν, βάσει των προηγούμενων πληροφοριών, είναι σε θέση να καθορίσουν την έννοια της «Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας»:***
   i. Μόλις ολοκληρωθεί ο γύρος των απαντήσεων, ο διαμεσολαβητής θα δείξει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στην παρουσίαση του PowerPoint
   ii. Πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση γύρω από αυτήν την έννοια.

2.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

60 λεπτά

2.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Φύλλα χαρτιού (A4) για σημειώσεις (εάν είναι απαραίτητο)
- Στυλό για σημειώσεις (εάν είναι απαραίτητο)
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Υλικά:

- **Παρουσίαση PowerPoint**

Δραστηριότητα 3: «Εσύ; Εγώ; Αυτός;»

3.1 Λεπτομερής Περιγραφή της Δραστηριότητας

1. **Η δραστηριότητα θα ξεκινήσει με ένα βίντεο διαθέσιμο στο YouTube σχετικά με ένα κωμικό παράδειγμα λεκτικής εσφαλμένης επικοινωνίας:** https://www.youtube.com/watch?v=OAVnOz7i-JA**.**

   Ο διάλογος έχει ως εξής:

   - *«Ποιος είσαι;»*
   - *«Εσί».*
   - *«Όχι εγώ, εσύ»*
   - *«Ναι, Εγώ είμαι ο Εσί».*
   - *«Απλά απάντησε στις καταραμένες ερωτήσεις, Ποιος είσαι;»*
   - *«Σου έχω πει».*
   - *«Είσαι κουφός;»*
   - *«Όχι, Εσί τυφλός».*
   - *«Δεν είμαι τυφλός, εσύ είσαι τυφλός».*
   - *« Αυτό είπα κι εγώ».*
   - *«Τι μου είπες;».*
   - *«Δεν είπα τι, είπα Εσί».*
   - *«Αυτό σε ρωτάω».*
   - *«Και Εσί απαντά».*
   - *«Σκάσε! Εσύ!»*
   - *«Ναι;»*
   - *«Όχι εσύ, αυτός! Πώς σε λένε;»*
   - *«Εγό».*
   - *«Ναι εσύ!»*
   - *«Είμαι Εγό».*
   - *«Αυτός είναι Εγό και εγώ είμαι Εσί».*
   - *«Κι εγώ θα σας αρχίσω στις καρπαζιές γέρο γιατί βαρέθηκα τα παιχνίδια σου!»*

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

2. **Ο διαμεσολαβητής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να περιγράψουν τη σκηνή. Πρέπει να αναφέρουν πτυχές όπως:**
    i. Το μέρος όπου λαμβάνει χώρα η σκηνή.
    ii. Οι κύριοι χαρακτήρες, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και του «μεγάλου άνδρα».
    iii. Ο λόγος για τον οποίο η σκηνή ξεκινά με έναν καυγά.
    iv. Η παρεξήγηση
    v. Η λύση
3. **Ο εκπαιδευτής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες για τις διαφορές μεταξύ των στάσεων των Αμερικανών και των στάσεων των κινεζικών χαρακτήρων, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και του «μεγάλου άντρα». Πρέπει να αναφέρουν πτυχές όπως:**
    i. Ιδιοσυγκρασία
    ii. Σεβασμός για τους ηλικιωμένους
    iii. Πειθαρχία
4. **Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες πώς διακρίνουν μεταξύ ποιοι είναι οι «Κινέζοι» και ποιοι είναι οι «Αμερικανοί». Πρέπει να αναφέρουν πτυχές όπως:**
    i. Η φυσική εμφάνιση
    ii. Το περιεχόμενο
    iii. Εάν δεν το αναφέρουν, ο διαμεσολαβητής μπορεί να επισημάνει την πιθανότητα ότι ένα φαινομενικά κινέζικο άτομο μπορεί να προέρχεται από άλλες ασιατικές χώρες, από το Περού, ή ακόμη και από έναν Αμερικανό που γεννήθηκε και μεγάλωσε με Αμερικανούς γεννημένους και μεγάλους γονείς, οι οποίοι ενδέχεται να δυσκολευτούν να μιλήσουν κινέζικα.
5. **Ο διαμεσολαβητής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να αναλύσουν τους λόγους πίσω από την παρεξήγηση. Πρέπει να αναφέρουν πτυχές όπως:**
    i. Προτιμήσεις, εάν υπάρχουν (ο επικριτικός τρόπος του Τζέιμς Κάρτερ απευθύνεται στον Δάσκαλο Γιου)
    ii. Γλωσσικά εμπόδια, εάν υπάρχουν (π.χ. η χρήση του προσωπικού ονόματος ως αντωνυμία: «Όχι, Εσί είναι τυφλός»)
    iii. Έλλειψη γνώσεων σχετικά με άλλους πολιτισμούς (ο Τζέιμς δεν γνωρίζει ότι τα μονοσυνθετικά ονόματα είναι κοινά στους Κινέζους).
6. **Ο διαμεσολαβητής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να αναλύσουν τον τρόπο με τον οποίο ο επικεφαλής επιθεωρητής Γιαν Ναίνγκ Λι παρενέβη για να θέσει τέρμα στην παρανόηση. Πρέπει να αναφέρουν πτυχές όπως:**
    i. Χειρονομίες σεβασμού προς τον Δάσκαλο Γιου.
    ii. Οι αστυνομικοί έλαβαν απαντήσεις σε αυτό που χρειάζονταν

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

iii. Ήταν κρίσιμο το γεγονός ότι ο Γιαν Ναίνγκ μιλούσε Κινέζικα; (λάβετε υπόψη ότι ο Δάσκαλος Γιου και η βοήθός του, Μι, μιλούν σωστά Αγγλικά)

7. **Ο διαμεσολαβητής θα ρωτήσει τους συμμετέχοντες πώς θα μπορούσαν να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη Διαπολιτισμική Επικοινωνία σε μια τέτοια κατάσταση.**
8. **Ως τρόπος εφαρμογής αυτής της γνώσης, οι μαθητές θα κληθούν να μοιραστούν στα βίντεο των μέσων μαζικής ενημέρωσης μαζί με ένα σχόλιο - ή οτιδήποτε έχει τραβήξει την προσοχή τους κατά τη διάρκεια της συνεδρίας - για να το διαδώσει μεταξύ των ζευγαριών και του κοινωνικού κύκλου τους**

3.2 Διάρκεια Δραστηριότητας

70 λεπτά

3.3 Απαιτούμενος Εξοπλισμός και Υλικό

Εξοπλισμός:

- Φύλλα χαρτιού (A4) για σημειώσεις (εάν είναι απαραίτητο)
- Στυλό για σημειώσεις (εάν είναι απαραίτητο)
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Προβολέας

Υλικό:

- Σύνδεσμος για το βίντεο στο YouTube.
- Παρουσίαση PowerPoint

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

6. Αξιολόγηση

6.1 Εργαστήρια Εκπαίδευση Εκπαιδευτών

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι εταίροι πρέπει να παραδώσουν στον συντονιστή τα παρεχόμενα έντυπα αξιολόγησης (ερωτηματολόγια), τα οποία συμπληρώνονται μόνο από τους συμμετέχοντες (βλ. **Παράρτημα 7.2.Α**). Τα έντυπα αξιολόγησης θα διανεμηθούν από τον εκπαιδευτή στο τέλος του εργαστηρίου.

Επίσης, οι εταίροι πρέπει να προετοιμάσουν και να παράσχουν στον συντονιστή την εθνική τους Έκθεση Αξιολόγησης (βλ. **Παράρτημα 7.2.Α**).

6.2 Εργαστήρια «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»

Μετά την ολοκλήρωση κάθε εργαστηρίου (για κάθε ενότητα), οι εταίροι πρέπει να παρέχουν στον συντονιστή τα προπαρασκευασμένα έντυπα αξιολόγησης (ερωτηματολόγια), τα οποία συμπληρώνονται τόσο από τους συμμετέχοντες (μαθητές) όσο και από τους εκπαιδευτές (βλ. **Παραρτήματα 7.2.Β**). Τα έντυπα αξιολόγησης θα διανεμηθούν από τον εκπαιδευτή / διαμεσολαβητή στο τέλος κάθε εργαστηρίου.

Επίσης, οι εταίροι πρέπει να προετοιμάσουν και να παρέχουν στον συντονιστή την εθνική τους έκθεση αξιολόγησης, και για τα πέντε εργαστήρια που θα εφαρμόσουν, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για καθένα από τα εργαστήρια ξεχωριστά καθώς και για ορισμένα συγκεντρωτικά δεδομένα (βλ. **Παράρτημα 7.2.Β**).

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

7. Παραρτήματα

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

7.1 Εκπαιδευτικό Υλικό

Ενότητα	Εκπαιδευτικό Υλικό
Ενότητα 1: Ρητορική Μίσους	IO3_Training Material_Module1_Pr
Ενότητα 2: Ρητορική Μίσους vs Ελευθερία Λόγου	IO3_Training Material_Module2_Pr
Ενότητα 3: Ρητορική Μίσους και Νομικό Πλαίσιο	IO3_Training Material_Module3_Pr
Ενότητα 4: Γραμματισμός στα Μέσα Επικοινωνίας	IO3_Training Material_Module4_Pr
Ενότητα 5: Διαπολιτισμική Επικοινωνία	IO3_Training Material_Module5_Pr

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

7.2 Συνοδευόμενα Έγγραφα

Εργαστήριο Εκπαίδευση Εκπαιδευτών	Συνοδευόμενο Έγγραφο
Έντυπο αξιολόγησης (Συμμετέχοντες)	Train the Trainers Workshop_Evaluation
Έκθεση Αξιολόγησης ανά χώρα	Train the Trainers Workshop_Evaluation
Εργαστήριο «Καταγγέλλω το Ρατσισμό»	**Συνοδευόμενο Έγγραφο**
Έντυπο αξιολόγησης (Εκπαιδευτής / Συντονιστής)	Report Racism Workshops_Evaluatio
Έντυπο αξιολόγησης (Συμμετέχοντες / Φοιτητές)	Report Racism Workshops_Evaluatio
Συγκεντρωτική Έκθεση Αξιολόγησης ανά χώρα (και για τα 5 εργαστήρια / ενότητες)	Report Racism Workshops_Evaluatio

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.